

Debatten van de provincieraadszitting

25 november 2008

OPENBARE ZITTING

Tweede gedeputeerde Marc De Buck - vervolg**RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDENBOUW****De heer voorzitter**

Dames en Heren,

We starten met een academisch kwartier, het is dinsdag 25 november 2009, 14.15 uur. Ik heb eigenaardig genoeg geen verlofaanvragen.

We zijn gekomen aan Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw. De eerste tussenkomst, maar mevrouw De Merlier is er nog niet. Ik ga meteen door naar het tweede punt, ze komt nog wel binnen want ze is niet verontschuldigd. Mevrouw De Merlier is altijd zeer correct.

We gaan naar volgende tussenkomst

BELEIDSNOTA P. 17: 2.4 RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDENBOUW: VRAAG NAAR EEN STAND VAN ZAKEN VAN DE AFBAKENING VAN DE KLEINSTEDELIJKE GEBIEDEN EN VAN DE REGIONALE BEDRIJVENTERREINEN VAN DE SPECIFIEK ECONOMISCHE KNOOPPUNTEN

De heer De Roo

Dank u, Voorzitter, Collega's,

Ik heb een korte vraag. In 2009 is de definitieve vaststelling voorzien van de PRUP's, voor de afbakening van Eeklo, Geraardsbergen en Maldegem.

Mijn vraag:

- wat is de algemene stand van zaken in verband met de afbakening van de kleinstedelijke gebieden, van de regionale bedrijventerreinen en van de specifieke economische knooppunten?
  - Welke planningsprocessen zijn ondertussen volledig afgerond en welke lopen er nog?
- Voor Maldegem weet ik dat het openbaar onderzoek is afgerond. Ik weet ook dat nogal wat bezwaren zijn ingediend. Ik veronderstel dat er nog overleg zal zijn met de gemeente, gezien de vele bezwaren.

BELEIDSNOTA P. 17: 2.4 RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDENBOUW: HET PROVINCIAAL RUIMTELIJK UITVOERINGSPLAN RUIMTELIJK PROJECT MOERVAART

De heer De Coninck

Dank u, Voorzitter, Collega's,

Reeds in de beleidsnota van 2008 werd de opmaak van een PRUP Ruimtelijk Project Moervaart als prioritair aanzien en aldus herhaald in de beleidsnota 2009. De opmaak van dit PRUP, dat onder meer een oplossing moet bieden aan de zonevreemde jachthavens op de Moervaart, is inderdaad van primordiaal belang, omdat een aantal jachtclubs zeer binnenkort hun huidige locatie moeten verlaten.

Blijkbaar heeft de uitwerking van dit PRUP toch enige vertraging opgelopen.

- Wat is daarvan de oorzaak?
- Hoe zal het plan verder worden aangepakt en wat is daarbij de timing?
- Wat kan er ondertussen gedaan worden voor de jachtclubs die dringend weg moeten en daardoor in hun bestaan bedreigd worden?

DEBATTEN

BELEIDSNOTA P. 17: 2.4 RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDENBOUW: DE PROBLEMATIEK VAN DE WEEKENDVERBLIJVEN

Mevrouw Lebon

Dank u, Voorzitter,
Voor Waesmeer te Temse werd een oplossing uitgewerkt middels een PRUP in het kader van het afbakeningsproces.

Mijn vraag:

- zijn er nog gemeenten waar de provincie voor een oplossing werkt?
- Hoe wordt dit concreet aangepakt?
- Wat is de stand van zaken en welk is de timing waarin dit alles zou gebeuren?

BELEIDSNOTA P.17: 2.4 RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDENBOUW: VRAAG NAAR DE REMMENDE FACTOREN BIJ DE REËLE ONTWIKKELING VAN NIEUWE BEDRIJVENTERREINEN

Mevrouw De Padt

Dank u, Voorzitter, Collega's,
Vooraf in de huidige periode van moeilijke economische omstandigheden, is het belangrijk dat er voldoende en op korte termijn bedrijventerreinen beschikbaar zijn, opdat bestaande bedrijven zich kunnen uitbreiden en nieuwe zich kunnen vestigen.

De provincie is bevoegd voor de afbakening van de regionale bedrijventerreinen in de kleinstedelijke gebieden en in de specifiek economische knooppunten.

Voor een aantal, waaronder Aalter en Zele, is het planningsproces al achter de rug.

Voor anderen, zoals Ronse, Oudenaarde, Maldegem en Eeklo is de procedure volop aan de gang.

Een algemene vaststelling is dat de eerste onderzoeken voor deze afbakeningen in 2002 werden aangevat, maar er op heden nog geen enkel nieuw bedrijventerrein in reële ontwikkeling is.

Wat zijn daarvan de oorzaken en wat zijn de remmende factoren?

Dank u.

BELEIDSNOTA P.17: 2.4 RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDENBOUW – VOORBEREIDING HERZIENING PROVINCIAAL RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN (PRS) EN RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN VLAANDEREN (RSV): HERZIENING RSV: VRAAG NAAR EEN STAND VAN ZAKEN

De heer Van Gaeveren

Dank u, Voorzitter, Collega's,

Het RSV (Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen) is een wetenschappelijk onderbouwde visie over hoe we in Vlaanderen met onze schaarse ruimte moeten omgaan om een zo groot mogelijke ruimtelijke kwaliteit te krijgen. Het is sinds 1997 van kracht als kader voor het ruimtelijk beleid en het loopt tot 2007. Tegen dan moet een nieuw structuurplan de taak overnemen voor de periode tot 2017. Dat is de tekst die wij vandaag nog steeds aantreffen op de website van de Vlaamse Overheid. Het Ruimtelijk structuurplan en de structuurplanning zijn 10 jaar oud. Met taakstellingen gebaseerd op cijfers van 1994. In 2002-2003 was er een beperkte bijstelling, een kleine herziening, die onder meer een andere behandeling van zonevreemde bedrijven behelsde. Voor het overige bleef de herziening beperkt tot een aantal technische aanpassingen die te maken hadden met de administratieve benadering van stedelijk gebied versus buitengebied en de toevoeging van Beringen aan de kleinstedelijke gebieden.

Een niet onbelangrijke vaststelling hierbij is, dat zelfs voor onbetwiste wijzigingen, de procedures tot aanpassing van dit structuurplan bijzonder lang zijn.

Ondertussen zijn we 2007. De planhorizon van het huidige RSV is voorbij. Dat betekent dat de actualisering en herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen noodzakelijk is.

Zeker wat het aspect economie betreft moeten de prognoses, de taakstellingen en de verdeling ervan geëvalueerd worden. Het is duidelijk dat de doelstellingen zoals gesteld in het structuurplan niet zullen verwezenlijkt zijn. Dit zal mogelijks tot een herziening van de pakketten moet leiden waarbij de groot- en kleinstedelijke gebieden en de specifiek economische knooppunten moeten herbekeken worden. Vooral dat laatste kan voor een aantal Oost-Vlaamse gemeenten (ik denk aan Zulte-Kruishoutem, Hamme, Stekene, Sint-Gillis-Waas, Zelzate-Assenede om er maar enkele te noemen) uitermate belangrijk zijn. In het huidige RSV is de provincie Oost-Vlaanderen immers karig bedeed met economische knooppunten.

Daarom volgende vragen:

- in hoeverre is de provincie in dit proces betrokken of betrokken geweest?
- Heeft de provincie zicht op de stand van zaken en op de inhoud?
- Kan de provincie actie ondernemen om bijsturing te versnellen?

BELEIDSNOTA P. 17: 2.4 RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDENBOUW – VOORBEREIDING HERZIENING PROVINCIAAL RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN (PRS) EN RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN VLAANDEREN (RSV): DE HERZIENING VAN HET PRS

De heer Beeckman

Collega's, zelf lid zijnde van de PROCORO heb ik toch 4 kernvragen aan de deputatie:
In de budgetnota 2008 lezen we dat gestart werd met de voorbereiding van de herziening van het PRS en dat deze in 2009 zal worden gefinaliseerd.

1. Hoe wordt deze herziening concreet voorbereid?
2. Wat is de stand van zaken en de verdere timing?
3. Wordt er daarbij rekening gehouden met eventuele toepasselijke bepalingen uit het te verwachten nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening?
4. Wat is de eventuele verhouding met de Staten-Generaal Ruimtelijke Ordening?

Voorzitter, ik ben even kort geweest als mijn collega's.

BUDGET P. 406: B.U. 930 01/210 01 RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN - PLANNEN EN STUDIES, AANSCHAFFINGSWAARDE: DE TOEKOMST VAN HET DRONGENGOED O.A. DE EVENTUELE OPMAAK VAN EEN PRUP

De heer De Roo

Dank u, Voorzitter, Collega's,
Door het agentschap voor Natuur en Bos is een studie opgemaakt omtrent de visie van het Drongengoed en de omgeving. Het ganse gebied werd bestudeerd omtrent recreatie, bescherming van natuurwaarden, bescherming van de bermen, aanleg van parkings, om zo de Drongengoedhoeve en de dreef ernaartoe te beschermen, wat natuurwaarden betreft althans.

Voor de aanleg van een parking zou een RUP noodzakelijk zijn en dit zou waarschijnlijk een PRUP (Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan) zijn. Alhoewel ik mij vragen stel of het wel nodig is? Er is misschien een alternatief.

Het huidige vliegveld van Ursel lijkt mij voldoende verhard om de bezoekers van het Drongengoed op te vangen. Gezien Landsverdediging het vliegveld bijna niet meer gebruikt, zou het misschien nuttig zijn om gesprekken te organiseren omtrent het gebruik. Ik weet ook dat de vliegclub er ook nog altijd aanwezig is, maar zij hebben de volledige startbaan zeker niet nodig. Misschien kunnen er afspraken gemaakt worden met landsverdediging, met de vliegclub en laat ons misschien samen rond de tafel zitten.

Dank u.

DEBATTEN

BUDGET P. 402: G.U. 930 03/612 00 SUBREGIONAAL OVERLEGORGAAN KANAALZONE – ERELONEN, PRESENTIEGELDEN EN ANDERE VERGOEDINGEN

BUDGET P. 406: B.U. 930 03/210 01 SUBREGIONAAL OVERLEGORGAAN KANAALZONE – PLANNEN EN STUDIES, AANSCHAFFINGSWAARDE: PROJECT GENTSE KANAALZONE: VRAAG NAAR HET ACTIEPROGRAMMA 2009

De heer Note

Mijnheer de Voorzitter, Collega's,

Voor de kanaalzone bestaat er sinds 1993 een gebiedsgerichte werking. Het project Gentse en Kanaalzone, vroeger het 'Rom-project' genaamd, werd op initiatief van de provincie Oost-Vlaanderen opgestart. Heden is de provincie Oost-Vlaanderen de coördinator van het project. Het heeft onder meer als doel de ontwikkeling van het wonen en de industrie beter op elkaar af te stemmen. Voor dit project is heel wat onderzoek gebeurd. Vorig jaar las ik in het tijdschrift 'Port of Ghent' van het Gents havenbedrijf, dat op 7 november 2007 het strategisch plan voor de Gentse kanaalzone werd gefinaliseerd en bij die gelegenheid overhandigd werd aan minister-president Kris Peeters. Nu lees ik in het budget 2009 dat daarvoor op diverse artikelen de nodige kredieten voorzien worden.

- Mijn vraag is, waarvoor worden die kredieten voorzien, ik lees algemene werkingskosten, kosten voor planning en kosten voor studie.
- Is de studie dan niet gefinaliseerd zoals gezegd.
- Wordt er een verdere uitdieping voorzien of loopt het project gewoon verder?
- Maar wat zijn dan de concrete actiepunten en actieprogramma voor 2009?

De heer voorzitter

Mevrouw Van Duyse, u bent er net, ik dacht dat u aan de deur stond. Ik zag mevrouw Hutsebaut reeds uw tussenkomst lezen, maar ik ben blij dat u hier zelf bent.

**BELEIDSNOTA P. 17: 2.4 RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDENBOUW – VOORBEREIDING HERZIENING PROVINCIAAL RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN (PRS) EN RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN VLAANDEREN (RSV)
VOORBEREIDING HERZIENING PRS: VRAAG NAAR EEN STAND VAN ZAKEN.
WIE HEEFT DE BEVOEGDHEID TOT HET OPSTELLEN VAN PRUP'S DIE TE MAKEN HEBBEN MET DE OVERGEDRAGEN PROVINCIEWEGEN?**

Mevrouw Van Duyse

Dank u, Voorzitter, Collega's,

Ik had twee vragen in verband met het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening. Eerst en vooral het provinciaal ruimtelijk structuurplan werd in 2004 goedgekeurd en moet in principe na 5 jaar worden herzien. In de beleidsnota staat vermeld dat de voorbereiding van de herziening van het PRS dit jaar, in 2008 werd opgestart met finalisering in 2009.

Daarom mijn vraag: welke actie en/of procedure is hierbij tot nu toe gevolgd om het dossier inhoudelijk voor te bereiden? Is er een ruime raadpleging geweest en hoe is er overleg voorzien met de betrokken actoren? Is er al nagedacht over bepaalde visies?

Een tweede vraag: vorig jaar, in de raad van februari en tijdens de budgetbesprekingen voor 2008, heb ik de vraag gesteld naar de opstelling van een provinciaal RUP ter afschaffing van het oostelijk omleidings-tracé op het gewestplan van de toenmalige provinciale baan N403 op het grondgebied van de gemeente Sint-Gillis-Waas en Stekene. Toen heeft de gedeputeerde geantwoord dat het inderdaad een provinciale taakstelling is en dat waarschijnlijk dit PRUP in het najaar van 2007 zou opstarten. Later voegde hij er aan toe dat de streefbeeldstudie in verband met de provinciale baan N403 en de mobiliteitsstudie voor het Waasland 'eerste fase' moesten afgerond worden. Dat is ondertussen allemaal gebeurd. Tot op vandaag is dit PRUP echter nog altijd niet opgestart en staan we voor het nieuwe feit dat de provinciale wegen zijn overgedragen aan het Vlaamse Gewest.

Daarom de vraag:

- wie is nu bevoegd voor het opstellen van dit Ruimtelijk Uitvoeringsplan tot schrapping van het omleidingstracé?
- Indien het de provincie blijft wanneer zou dit PRUP dan worden opgestart?
- Indien het Vlaams gewest bevoegd is, kan de deputatie dan aandringen bij de Vlaamse Overheid om een Gewestelijke Ruimtelijk Uitvoeringsplan op te starten?

Dank u

BELEIDSNOTA P. 17: 2.4 RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDENBOUW: VRAAG OVER DE ORGANISATIE VAN EEN STATEN-GENERAAL RUIMTELIJKE ORDENING IN HET VOORJAAR 2009

De heer Beke loco mevrouw De Merlier

Dank u, Voorzitter, Collega's,

Aangezien de collega nog onderweg is, heb ik met haar afgesproken haar vraag reeds te stellen. In de vergadering van oktober van de 2de commissie werd aangekondigd dat er in het voorjaar van 2009 een Staten-Generaal ruimtelijke ordening zal doorgaan. Noch in het budget, noch in de beleidsnota is daarover concreet iets terug te vinden. Wat is het opzet van dit initiatief, wat is de timing en welk budget wordt daarvoor uitgetrokken? Tot zover de vraag van mevrouw De Merlier.

De heer voorzitter

Dank u, Mijnheer Beke. Mijnheer de Gedeputeerde, u hebt het woord voor de respons.

De heer gedeputeerde De Buck

Met uw goedvinden zal ik de vragen beantwoorden in de volgorde waarin ze op de agenda geplaatst zijn en niet in de volgorde waarin ze gesteld zijn.

Wat betreft de vraag van mevrouw De Merlier in verband met de organisatie van een Staten-Generaal over ruimtelijke ordening.

Dit is eigenlijk 'een samenspel' tussen het provinciebestuur enerzijds, anderzijds de heer gouverneur, maar dan in zijn functie van Vlaams Regeringscommissaris, om samen met alle Oost-Vlaamse parlementsleden (federaal, Vlaams en Europees niveau), de leden van de deputatie, de collega's provincieraadsleden en de Oost-Vlaamse burgemeesters, ervaringen, knelpunten en suggesties met betrekking tot het ruimtelijk beleid en het instrument ervoor te verzamelen en om die gegevens uit te wisselen.

Daarbij wenst de provincie, zowel binnen de bestaande planningscontext als het ruimtelijk beleidskader, zo ruim mogelijk te werken. Laat mij ten persoonlijke titel zeggen dat ik niet zo gelukkig ben met de titel 'Staten-Generaal', dat klinkt nogal plechtstatig. Dat doet mij denken aan mijn geschiedenislessen, toen Staten-Generaal heel belangrijke zaken van staatkundige aard behandelden. Maar nu houden ze in Antwerpen een Staten-Generaal over de mobiliteit. Wij hebben ook een Staten-Generaal, zelfs in het Meetjesland zijn er regelmatig Staten-Generaal heb ik gehoord. Dus dat is zowat een term die we een beetje aan het vulgariseren zijn, als ik het zo mag zeggen. Het moest mij even van de lever, omdat ik niet van zo een hoge termen hou in deze zeer zakelijke en weze het ook gezegd, zeer belangrijke context die we nuchter moeten benaderen.

Op het niveau van het RSV – en dat zal straks nog ter sprake komen bij andere antwoorden aan mevrouw Van Duyse en mijnheer Beeckman – is er sprake van een herziening. Het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan is definitief vastgesteld in 2003 en goedgekeurd door de minister in 2004 en gezien de goedkeuringsdatum kan ook dat in herziening gesteld worden.

DEBATTEN

Dus wij hebben de voorbije jaren eigenlijk op planningsgebied, hier in de provincie met de 3 belangrijke functies die wij hebben: adviseren naar Vlaanderen toe, zelf Ruimtelijke Uitvoeringsplannen maken en de Gemeentelijke Ruimtelijke Uitvoeringsplannen adviseren en goedkeuren. Wij hebben heel wat ervaring opgedaan en we denken dat het nu het moment is om de knelpunten en de heikele punten eens op te sommen en eens zeer kritisch te gaan staan tegenover het ruimtelijk beleidskader, de structuurplanning en de decretale bepalingen dienaangaande. Wij maken de problemen mee die de gemeenten kennen. Wij maken ons eigen problemen mee en wij zien ook dat Vlaanderen vaak – en ik heb het dan niet over Bos en Natuur – door de bomen het bos niet meer ziet staan of omgekeerd.

Wat gaat er nu gebeuren?

Hoe zou het proces verlopen van die Staten-Generaal? We zullen trachten de diverse ervaringen van de bestuurlijke niveaus en sectoren te verzamelen, we zullen ook de RESOC's raadplegen en we zullen trachten een aantal aanbevelingen te formuleren.

Een Staten-Generaal kan maar slagen als er een ruim maatschappelijk draagvlak is. Daarom willen we een zo ruim mogelijke raadpleging doen van het veld. Daarom ook zullen de 4 RESOC's in de loop van de maand januari geraadpleegd worden.

De vraag wordt gesteld naar het budget. Daarvoor zijn geen extra middelen uitgetrokken, Voorzitter. De voorbereiding gebeurt binnen de reguliere werking van de diensten en de Staten-Generaal zelf zal met beperkte kosten gedaan worden. Er is een overeenkomst met de heer gouverneur, dat de kosten zullen gedeeld worden tussen Vlaanderen en het provinciebestuur, maar ook verhaald zullen worden op bepaalde posten in het budget. Ik meen dat ik daarmee voldoende gezegd heb over die Staten-Generaal, die ongetwijfeld nog in verdere besprekingen in deze raad zal aan bod komen.

De vraag van mijnheer De Roo is een zeer concrete en duidelijke vraag.

Wat is er inmiddels goedgekeurd? Het economisch knooppunt Aalter, het PRUP Woestijne is goedgekeurd op 13 februari 2007. Er loopt een procedure bij de Raad van State, maar schorsing werd niet bevolen.

We komen bij de afbakening van het kleinstedelijk gebied Dendermonde.

De procedure voor de Raad van State is lopende. Eind vorige week heeft ons de beslissing bereikt dat zowel het PRUP wat betreft de gevangenis, als het PRUP met betrekking tot de afbakingslijn geschorst is. De deputatie zal zich op korte termijn beraden hoe daarmee om te gaan.

Ik wil daar toch nog een woordje over zeggen. Die schorsing handelt eigenlijk over het feit dat door de selectie van twee mogelijke toegangswegen er geen eenduidige keuze gemaakt is en er onduidelijkheid is. Met andere woorden, dat er geen rechtszekerheid is. Er moet gezegd worden dat bij de voorlopige vastlegging van dat PRUP er maar één ontsluiting voorzien was en dat eigenlijk na de protesten uit de buurt, het PRUP aangepast is en dat een tweede ontsluiting mogelijk gemaakt is. Dan vragen we ons met de beste wil van de wereld af wat we moeten doen. Er is protest over de ontsluiting. We voorzien een mogelijkheid van een tweede ontsluiting en omdat we er twee voorzien hebben wordt het geschorst. Ik wou dit even duidelijk stellen. We zullen ons hierover beraden.

Wat ook klaar is:

- de afbakening van het kleinstedelijk gebied Temse;
- het economisch knooppunt Zele;
- de afbakening van het kleinstedelijk gebied Zottegem;
- de afbakening van het kleinstedelijk gebied Ronse.

Dat is hier definitief vastgesteld op 15 oktober, iets meer dan een maand geleden. Het ligt nu ter goedkeuring bij de minister, die termijn heeft tot 26 december, tweede kerstdag dus. Als ze het uitgesteld hebben tot de laatste dag, werken ze hopelijk op tweede kerstdag.

De formele in procedure zijnde dossiers:

- de afbakening van het kleinstedelijk gebied Eeklo, het openbaar onderzoek loopt daar van 18 oktober tot en met 16 december.
- Het regionaal bedrijventerrein Maldegem, het openbaar onderzoek liep van 18 augustus tot en met 16 oktober.

- De afbakening van het kleinstedelijk gebied Oudenaarde, het openbaar onderzoek liep van 18 april tot en met 16 juni. De definitieve vaststelling daarvan werd geagendeerd voor de provincieraad van december. Er dient wel gezegd dat de PROCORO uitstel van termijn gevraagd heeft voor zijn onderzoek en dat het mogelijk is dat het januari zou kunnen worden.

Een aantal dossiers zijn in voorbereiding. Ik som op:

- de afbakening van de kleinstedelijke gebieden Beveren, Deinze, Geraardsbergen;
- het economisch knooppunt Kluisbergen, de onderzoeksfase wordt daar stilaan afgerond zodat we daar binnenkort met de RUPprocedure kunnen beginnen.

Ook in voorbereiding:

- afbakening kleinstedelijke gebieden Lokeren, Ninove, Wetteren;
- het economisch knooppunt Nazareth.

Tot zover de vraag van collega De Roo.

Ik kom tot de vraag van de heer De Coninck, die zeer terecht een vraag stelt over de zonevreemde jachtclubs en de Moervaart, die al heel lang wachten op een Ruimtelijk Uitvoeringsplan.

Een voorontwerp van dit RUP werd in mei 2008 op een projectvergadering gebracht.

Hieruit bleek dat de herlocalisatie van de clubs uit de zeehaven naar Mendonk, rekening houdend met hun uitbreidingsvraag en waardoor de totale ruimtevraag 250 ligplaatsen bedraagt, de ruimtelijke draagkracht van het gebied zou overschrijden.

Daarnaast zorgt de mogelijke aanduiding van een natuurcompensatiegebied voor de Gentse Zeehaven ervoor dat een dergelijke grootte van jachthaven in de buurt mogelijkerwijze hiervoor hinderend zou zijn. Bovendien moet de ruimtelijke visie voor de Moervaart in overeenstemming zijn met de visie die in opmaak is in de 'afbakening natuurlijke en agrarische structuur van het Waasland' die door het departement RWO momenteel wordt opgesteld.

Op de projectteamvergadering waar het voorlopig ontwerp werd voorgesteld, was door het Vlaams gewest – met name de administratie Natuur en Bos en de Administratie Ruimtelijke Ordening – aangegeven dat het voorzien van een jachthaven voor de gevraagde 250 bootjes in Mendonk voor hen niet mogelijk was. Bovendien moet er voor hen eerst zekerheid zijn over waar de natuurcompensatie zou komen, waarvoor nog een studie zou worden uitbesteed, die pas in 2010 zou aflopen.

U ziet, Collega's, men heeft beloofd dat het instrument van de structuurplanning een zeer soepel instrument zou zijn, waarmee men op korte termijn oplossingen zou kunnen geven aan problemen. Ik denk dat dit een van de bedenkingen is die we zullen moeten meegeven aan de minister wanneer hij op de Staten-Generaal verschijnt, dat dit soepel instrument soms een beetje olie nodig heeft. Concreet kon hierdoor voor het Vlaams gewest eigenlijk pas na 2010 een RUP worden opgemaakt, wat gelet op de dringende vraag, voor de provincie echter onaanvaardbaar is.

Om het dossier terug vlot te krijgen heeft de provincie terug overleg gepleegd met het Vlaams gewest. De conclusie voor de jachthaven was, dat er geen snelvaartzone kan komen op de Moervaart. Het is daarom misschien aangewezen dat voor de snelvaarders naar een alternatieve locatie gezocht wordt die aansluit bij de zeehaven – ik druk op "aansluit bij" want een nieuwe jachtclub voorzien in de zeehaven is om juridische redenen uitgesloten en dat in Mendonk en Wachtebeke de bestaande jachtclubs kunnen opgenomen worden in een RUP.

Als onderbouwing voor die RUP's is wel een visie nodig op de recreatie op de Moervaart. Daarvoor zal ook eerst nog bevestigd worden welk aandeel snelvaart er in elke club is, want alle clubs blijken snelvaarders te hebben.

Eind 2007 was er een vergadering met de jachtclubs over hun ruimtevraag. Gepland wordt, heel binnenkort, voortgaande op de nieuwe stellingname van Vlaanderen, ook nog eens overleg te plegen, samen met de Administratie Natuur en Bos en de Administratie Ruimtelijke Ordening van het Vlaamse Gewest in verband met de natuurcompensaties en de afbakening van de natuurlijke en agrarische structuur van het Waasland. Het is moeilijk, ik weet het, maar het is nu eenmaal zo, Voorzitter.

DEBATTEN

Het is duidelijk dat dit een bijzonder moeilijke materie is. De provincie doet er alles aan om het dossier vlot te krijgen, maar op de Moervaart moeten we dikwijls tegen de stroom op varen heb ik de indruk. Het is niet duidelijk welke timing kan worden aangehouden voor het RUP, gezien we te veel afhankelijk zijn van externe factoren. Maar we blijven proberen.

De vraag van mevrouw Lebon in verband met de weekendverblijven.

Ik ontving kort geleden ook een vraag van mijnheer Fiers.

De provincie werkt momenteel aan een concrete oplossing voor de zones voor verblijfsrecreatie binnen de gemeenten Stekene, Berlare en Knesselare.

Voor de gemeente Berlare werd reeds een concrete visie goedgekeurd door de deputatie en het college van burgemeester en schepenen.

De visies voor Knesselare en Stekene zijn momenteel nog in overleg. Een goedkeuring kan verwacht worden in het eerste kwartaal van 2009.

Daarnaast werden ook nog besprekingen over de problematiek opgestart met Sint-Gillis-Waas en Aalst en op korte termijn, namelijk de eerste helft 2009, zullen ook contacten gelegd worden met de gemeenten Moerbeke en Wachetebeke.

De uitgewerkte visies zijn de basis voor de feitelijke opmaak van provinciale RUP's. In specifieke gevallen – wanneer het gaat over bijvoorbeeld bosgebied – kan het echter het Vlaams gewest of de gemeente zijn die voor het RUP zal moeten instaan. Dit zal in de loop van de procedure duidelijk worden.

Voor Berlare is het goede nieuws dat het RUP in opmaak is en de Plan-MER rapportage in aanbesteding is. Zoals reeds gezegd in mijn antwoord aan collega Jan Fiers vorige maand, moet er nog even gewacht worden op het nieuwe decreet, dat we toch voor nieuwjaar verwachten en dat ook een aantal mogelijkheden zou moeten bieden. Als dat allemaal gebeurt, zou dan voor Berlare het RUP kunnen goedgekeurd worden begin 2011.

Na de goedkeuring van de visies voor Knesselare en Stekene zal ook binnen deze gemeenten een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan met bijhorende Plan-MER worden opgemaakt. Het streefdoel voor de goedkeuring voor deze ruimtelijke uitvoeringsplannen is het derde kwartaal van 2011. We kunnen maar hopen dat in het decreet inderdaad bevestigd wordt dat al deze zaken geen rechtstreekse invloed hebben op de woonbehoeften binnen deze gemeenten. Dat is overal een breekpunt mag ik wel zeggen.

Het antwoord voor mevrouw De Padt.

Het is een moeilijke vraag, waar ik slechts een antwoord kan geven dat steunt op de projectervaring, want om te antwoorden op uw vraag moet het antwoord zowel binnen als buiten de ruimtelijke ordening gezocht worden.

Tot vervelens toe moet ik dat zeggen, Mijnheer de Voorzitter, structuurplanning in Vlaanderen is gebaseerd op het overlegmodel. Dit model gaat uit van zoveel mogelijk overleg met alle actoren, om tot een consensusvoorstel te komen. Het is zeer democratisch natuurlijk, maar het heeft als groot nadeel dat bij een niet-akkoord van een van de actoren, zelfs al is het maar over een onderdeel, er een nieuwe overlegronde moet komen om alsnog tot een consensus te komen.

Eens men tot een consensus is gekomen, kan pas dan de eigenlijke procedure opstarten. Dat duurt soms lang en gelukkig hebben we in onze administratie en in onze deputatie mensen met veel geduld.

Er zijn een aantal vertragende factoren. Een van de belangrijkste partners in dat afbakeningsproces is de stad of de gemeente. Een aantal processen zijn in de loop van het jaar 2006 om evidente redenen tijdelijk opgeschort geworden. De toenmalige beleidsvoerders wilden immers de uitspraken over toch wel belangrijke ingrepen op het vlak van de ruimtelijke ordening op hun grondgebied overlaten aan de nieuwe bewindsploeg. Ze hoopten natuurlijk dat ze dat zelf zouden zijn, maar toch waren ze voorzichtig. Door deze opschortingen hebben een aantal afbakeningsprocessen toch wel ongeveer een jaar vertraging opgelopen.

Een andere belangrijke factor is de planlast, waar collega Beke hier in zijn toespraak namens de OpenVLD al naar verwezen heeft. Het aanstellen van externe deskundigen, zeg maar studie bureaus voor het uitvoeren van – en ik som het nog eens op – Plan-MER, RVR, LER of MOBER. Dat neemt heel veel tijd in beslag. Zonder nog te spreken over de eigenlijke procedure, die naar schatting ook in het beste geval kan oplopen tot een jaar.

Er zijn natuurlijk ook naast die elementen binnen de ruimtelijke ordening een aantal elementen buiten de ruimtelijke ordening te vinden. Hier moeten we ook kijken naar het feit dat de ontwikkeling van een aantal projecten zelf door een andere pro-actor dan de provincie wordt gerealiseerd. We hebben het hier over de bedrijventerreinen. In de praktijk is het de gemeente of de stad zelf die bepaalt wie of wat doet op een bedrijventerrein en wie het zal ontwikkelen. Ik heb daar gisteren al op gewezen. Deze ontwikkelaar, dat kan een intercommunale zijn, de stad zelf, of een combinatie met andere actoren, ook de POM moet deze ontwikkeling inpassen in zijn eigen prioriteitenlijstje en daarvoor de nodige financiële middelen in zijn budgettering voorzien. Er komen nog een aantal onteigeningen bij. De meeste onderhandelingen draaien wel uit op een minnelijke schikking, maar er zijn er ook de moeilijke, die de uiteindelijke ontwikkeling van een bedrijventerreinontwikkeling doen oplopen.

Een andere vaststelling waaraan we niet kunnen voorbij gaan is het verschijnsel van de kritische massa. De inspraak van de burger is vandaag groot en hij legt zich niet gemakkelijk neer bij overheidsbeslissingen. Veel RUP's worden dan ook na hun in werkingtreding nog aangevochten voor de Raad van State. Dat is een essentieel recht in ons democratisch bestuursmodel, maar het werkt uiteraard ook remmend op de effectieve realisatie. Ik heb daarnet een praktijkvoorbeeld gegeven van een procedure voor de Raad van State en van de mogelijke gevolgen daarvan.

De vraag van mevrouw Van Duyse.

Mevrouw Van Duyse, uw antwoord heb ik al gedeeltelijk gegeven over de in herzieningsstelling van het PRS en zal ik ook geven in mijn antwoord aan de heer Beeckman.

Vorig jaar in de raad van februari en tijdens de budgetbesprekingen voor 2008 is door u de vraag gesteld naar een stand van zaken over een PRUP ter afschaffing van het oostelijke omleidingstracé op het gewestplan van de toenmalige provinciale baan N404 op het gebied van de gemeente Sint-Gillis en Stekene.

Ondertussen staat vast dat de bevoegdheid voor het opstellen van PRUP's voor wegen los staat van welke overheid de wegbeheerder is. De overdracht van de provinciale wegen naar het Vlaams gewest of naar een stad of gemeente, heeft daar met andere woorden op dit ogenblik geen invloed op. De provincie is vanuit het RSV bevoegd om als planinitiatiefnemende overheid op te treden voor de secundaire wegen. Dat staat in het RSV, dat is nu eenmaal zo. Vermits het tracé van de omleidingsweg een secundaire weg is, is het de provincie die in principe bevoegd is (en dus blijft) onafgezien van wat er met de wegen gebeurt, om het PRUP op te maken en om de reservatiestrook die voor de N403 voorzien is in het gewestplan, op te heffen.

Ik heb met de administratie afgesproken om dit PRUP in de loop van 2009 op te starten.

Vervolgens kom ik bij de vraag van collega Van Gaeveren.

In opvolging van het regeerakkoord heeft minister Van Mechelen in zijn beleidsbrief 2005-2006 beslist om de evaluatie en de herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) parallel aan te pakken langsheen een korte en lange termijnspoor.

Het lange termijnspoor houdt de voorbereiding in van een nieuw RSV tegen 2012. Dit zal gebeuren aan de hand van het opstarten van een ruimtemonitor (een vastleggen van de problemen) en het systematisch uitvoeren van inhoudelijk beleidsvoorbereidend onderzoek.

Er wordt met andere woorden binnen het lange termijnspoor gewerkt aan een meer fundamentele herziening van het RSV, op basis van een lange termijnvisie voor de ontwikkeling van Vlaanderen.

Dus ook het korte termijnspoor, voor ons het meest tastbare op dit ogenblik, zal minister Van Mechelen op basis van de evaluatie van bestaande knelpunten de mogelijkheid van een partiële herziening binnen de principes en doelstellingen van het huidige RSV afwegen.

Dat is natuurlijk het verschil. Het afwegingskader steunt nog op het afwegingskader waar het huidige RSV op gebouwd is, terwijl op het lange termijnspoor eigenlijk ook in dat afwegingskader verandering kan komen.

Belangrijke elementen hiervoor zijn dat de planhorizon 2007 verlengd wordt en met prognoses wordt aangevuld en dat concrete knelpunten in de uitvoering van het RSV – naast enkele prioritaire aandachtspunten zoals wonen, werken, vrije tijd en mobiliteit – aangehouden wordt.

DEBATTEN

Op 8 mei 2006 vond een eerste ambtelijk overleg over de lijninfrastructuur plaats. Kort nadien zijn er nog een beperkt aantal overlegvergaderingen gehouden waar ook de economische structuur aan bod is gekomen. Maar sinds het schriftelijk advies van de deputatie van juli 2006 – dat is dus 2 jaar en 5 maanden geleden – lijkt alles stil gevallen.

Recentelijk, tijdens 'de Werelddag ruimtelijke ordening' georganiseerd door de VRP (Vlaamse Vereniging voor Ruimte en Planning vzw), heeft de minister nog eens herhaald dat tegen het einde van dit jaar het voorontwerp van partiële herziening RSV door de Vlaamse regering zal goedgekeurd worden.

Als specifieke impact voor Oost-Vlaanderen hoop ik dat de verzuchting om extra economische knooppunten geselecteerd te krijgen, gehoor zal vinden. Ik denk daarbij vooral aan Hamme, Collega, waar vanuit het gemeentebestuur belangrijke inspanningen gedaan zijn. Ik denk ook aan Sint-Gillis-Waas en Stekene, waar belangrijke inspanningen gedaan zijn. Aan Assenede/Zelzate, burgemeester en aan Zulte/Kruishoutem, dat eigenlijk al van bij de goedkeuring van ons PRS in 2003 een van de 'verlangens' was, die we uitgedrukt hebben. Tot zover mijn antwoord aan collega Van Gaeveren.

De vraag van collega Beeckman en terug bij collega Van Duyse voor een stuk. Het PRS en de herziening van het PRS.

Het PRS is 5 jaar oud en kan in herziening gesteld worden. We hebben hier initiatieven gezien in verband met de windturbines. Wij willen namelijk de toevoeging aan het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan van een hoofdstuk over windturbines. Wij hebben dat hier in de raad van 15 oktober voorlopig vastgesteld, het openbaar onderzoek is voorzien voor 3 december 2008 tot en met 2 maart 2009.

Er zijn in dat kader een 3-tal voorlichtingsvergaderingen voorzien in de provincie:

De eerste is op maandag 8 december in Sint-Niklaas, Collega Hertog.

De tweede is op dinsdag 16 december in Zottegem, Collega Couckuyt.

De derde is op donderdag 18 december in Gent, dat is in de regio waar ikzelf waarschijnlijk samen met collega Vercamer zal aanwezig zijn.

Ik denk dat de collega aan mijn linkerhand ook in Sint-Niklaas zal aanwezig zijn.

Het is dan aan de PROCORO om alle bezwaren, adviezen en opmerkingen te coördineren en te bundelen, u kent de procedure, u hebt ze hier al vaak genoeg gezien. Daarna moet de provincieraad uiteindelijk de definitieve vastlegging doen, waarna de minister nog 60 dagen heeft om het al dan niet goed te keuren.

Ik denk dat het een beetje prematuur zou zijn om nu onze pijlen allemaal te verschieten op het ogenblik dat we nog niet weten waar het met die herziening op korte termijn heengaat. Wij hebben inmiddels heel wat ervaring opgedaan op de drie niveaus zoals ik u zeg, adviserend naar het gewest, zelf PRUP's opmaken, goedkeurend en adviserend naar de gemeenten.

Uiteraard zal het houden van een Staten-Generaal ondersteunend kunnen werken voor de voorbereiding van de algehele herziening van het PRS.

Ik kom terug bij collega De Roo die een goed gerichte tussenkomst doet over een dossier dat hem wel bekend is.

Wij kunnen inderdaad een RUP opmaken voor de Drongengoedhoeve, aangezien deze in ons bloedeigen PRS geselecteerd is als natuur- en landschapsknooppunt. In deze knooppunten kan, indien de natuurlijke en ruimtelijke draagkracht niet wordt overschreden, kleinschalige ondersteunende accommodaties voorzien worden, zoals kleinschalige horeca, educatief gebouwtje, parking, speeltuin, enz. Dat is het goede nieuws.

Dit RUP kan echter niet los gezien worden van het op te maken gewestelijk RUP voor afbakening – en hier ben ik terug, Voorzitter, ik heb het over de Moervaart ook moeten zeggen – van natuur, bos en landbouw. Bovendien is het noodzakelijk de recreatieve en ontsluitingsmogelijkheden van de Drongengoedhoeve te bekijken in relatie tot het geheel aan toeristisch-recreatieve en ontsluitingsmogelijkheden in de omgeving.

De studie van ANB (Agentschap voor Natuur en Bos) geeft een goede aanzet. In de gebiedsvisie die ze daarover gemaakt hebben – namelijk naar een kwaliteitsvolle recreatie in het grootste bos- en natuurgebied van Oost-Vlaanderen – wordt inzake ontsluiting voorgesteld te werken met een systeem van lussen geënt op de N44 en N499, met een aantal strategische onthaalpunten. Er wordt voorgesteld te werken met één centraal onthaalpunt bedoeld voor de bovenlokale recreanten en met een aantal kleinere onthaalpunten, bedoeld voor lokale recreanten (o.m. ter hoogte van de Porcelynehoeve).

Pas bij opmaak van een provinciaal RUP voor het natuur- en landschapsknooppunt Drongengoedhoeve kan de exacte locatie van het lokaal onthaalpunt bepaald worden. Daarbij lijkt het wenselijk na te gaan of het vliegveld hiervoor in aanmerking komt. In ieder geval moet het provinciaal RUP rekening houden met de totaalvisie van het gebied, zowel voor wat betreft natuur, landbouw en bos, als voor wat betreft ontsluiting en onthaalpunten. Maar ik denk dat we hier niet voor onoverkomelijke hindernissen staan in dit dossier en dat we over voldoende gegevens beschikken om dat te behandelen.

Nu kom ik waarschijnlijk bij mijn laatste tussenkomst over het project 'Gentse en kanaalzone' die een beetje los staat van de rest, maar die van zeer groot belang is. Waar staan we nu met dat project Gentse Kanaalzone? Dat is eigenlijk de vraag. En waar gaan we naartoe? Het is bijna filosofisch.

De planvormingsfase is achter de rug dat heeft geresulteerd in de opmaak van het strategisch plan dat nu volop in de uitvoeringsfase is gekomen. Daardoor moeten we een aantal bestemmingen binnen dat plan invullen op dat ogenblik.

Zo heeft de VLM de opdracht opgenomen om nadere invulling te geven aan de koppelingsgebieden. Dat zijn kwaliteitsvolle buffergebieden die de overgang vormen tussen het zeehavengebied (collega's uit Gent kennen dat dossier zeer goed) en de woondorpen omheen het kanaal, Collega Van Pée.

Voor een aantal van die koppelingsgebieden liggen voorstellen klaar onder de vorm van inrichtingsplannen, zodat de inrichting op het terrein binnen redelijke termijn kan worden aangevat. Uiteraard hebben de partners van het subregionaal netwerk hun engagementen ook geconcretiseerd in het actieplan.

Ik kom bij het agentschap Wegen en Verkeer, die daarin een belangrijke rol spelen. Zij zijn volop bezig met de uitvoering van het raamplan dat de R4 West en R4 Oost (dit is de Kennedylaan) moet ombouwen tot een volwaardige autoweg en heel wat knooppunten zijn in uitvoering of zijn reeds afgewerkt:

- het ovaal van Wippegem (is afgewerkt);
- de kruising A11-R4 te Zelzate (is afgewerkt);
- het knooppunt Scaldenstraat-Langerbruggestraat (is in uitvoering).

Ook voor de verwervingsprojecten, daar is reeds heel wat gebeurd om onleefbare woonlinten te onteigenen op vrijwillige basis. PROVAG heeft, zoals u weet, hierrond reeds meerdere verwervingen gerealiseerd.

Het havenbedrijf werkt op haar beurt in snel tempo verder aan de uitbouw van haar interne infrastructuurwegen die invulling geven aan een gescheiden ontsluiting van de haven. Dat zal een ontlasting betekenen voor de woonkernen zoals Rieme, Desteldonk en Sint-Kruis-Winkel.

In een snel tempo verschijnen in het havenlandschap ook windmolens op de aangeduide plaatsen die voorzien waren in het windplan, dat binnen het project werd ontwikkeld. Ook daarin staat men reeds heel ver, daarover heeft men ook soms wel eens zijn verontrusting uitgedrukt hier in deze raad.

De rol van het project is uiteraard niet dat het zelf deze projecten uitvoert, maar dat het projectbureau erop toeziet dat de gemaakte afspraken correct en binnen een redelijke termijn worden uitgevoerd. Uit dit alles blijkt dat het actieprogramma van het strategisch plan volop in uitvoering is en dat alle voorziene projecten op schema zitten.

De uitdagingen van het project voor 2009 en later liggen zowel op het vlak van de verdere planvorming als communicatie van het actieprogramma.

Ik moet iets vertellen over het project "grenzeloze kanaalzone" dat van groot belang is.

DEBATTEN

Het is een project dat eigenlijk verdere samenwerkingsvormen met Zeeland voorbereidt. Zowel op het gebied van o.a. milieu, grensarbeid, fiscaliteit, vestigingsbeleid en nieuwe samenwerkingsvormen. Inderdaad, de ontwikkeling aan beide zijden van de grens kan niet van elkaar gescheiden worden. Verder belangrijk voor 2009 is de aansluiting van de Tractaatweg op de Kennedylaan. Dit in nauwe samenwerking met het Agentschap Wegen en Verkeer.

Inzake communicatie blijft het project het scharnierpunt tussen de bewoners van de kanaalzone en het bedrijfsleven. Regelmatig verschijnende nieuwsbrieven, die in nauwe samenwerking met het Havenbedrijf worden samengesteld. We blijven de kanaalzonebewoners goed informeren rond de ontwikkelingen van "hun" havengebied.

Tot slot zal 2009 ook een scharnierjaar worden voor een hopelijk positieve beslissing rond een nieuwe onmisbare zeesluis die er moet komen op het kanaal Gent-Terneuzen. Deze onderzoeksfase zal in 2009 hopelijk bekroond worden met een gunstige beslissing vanwege de Vlaamse en Nederlandse politici, zodat een duurzame economische toekomst voor deze kanaalzone kan gewaarborgd worden. Het is een gebied dat veel tewerkstelling en toegevoegde economische waarde levert voor een groot deel van de provincie. De arbeidskrachten voor dat gebied komen werkelijk vanuit 80% uit onze provincie.

En die sluis, Voorzitter, is onmisbaar. Ik denk dat het verkeerd is te spreken van een tweede zeesluis, want de zeesluis die er nu ligt is te klein aan het worden en er komt sleet op. Ook de houdbaarheidsdatum van sluizen is beperkt. Als daar tussen dit en 20 à 25 jaar geen alternatief is onder de vorm van een nieuwe zeesluis, dan dreigt Gent in de situatie te komen van Damme indertijd. Niet dat Gent zal verzanden, maar de bereikbaarheid zal veel kleiner worden. Dus laten we hopen dat in 2009 de nodige beslissingen dienaangaande getroffen worden.

Ik denk dat ik daarmee aan het einde van mijn uiteenzetting gekomen ben.

Dank u.

Applaus

De heer voorzitter

Ik moet zeggen er zijn nu twee gedeputeerden aan het woord geweest, ze staan onder druk. Ik vind dat u weinig gedronken hebt, Mijnheer De Buck. Gisteren voor een bijna lege zaal, hebt u gesproken over internationale betrekkingen. Vandaag, kijk naar de zaal, het is hoopgevend. De zaal zit bijna vol. U hebt kunnen genieten van twee momenten. Hij sprak gisteren met hetzelfde elan, voor 25 personen. Mijnheer De Buck is niet te beïnvloeden.

Schorsing zitting

Heropening zitting

Derde gedeputeerde Peter Hertog

ONDERWIJS

BELEIDSNOTA P. 19: 2.5 ONDERWIJS: ALGEMENE TUSSENKOMST

Mevrouw Zenner-De Gryze

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

In het algemeen beleidsprogramma 2007-2012 "Voor ieder van ons" werd gesteld en ik citeer "dat de deputatie de kwaliteit van het huidige onderwijsaanbod wil handhaven, de directies meer autonomie wil geven, meer kansen wil bieden aan kwetsbare groepen en wil samenwerken met de lokale gemeenschappen".

Dat dit geen dode letter bleef, getuigt de veelheid aan projecten die reeds gerealiseerd werden en de tal van projecten die op stapel staan.

Dankzij de, door de nieuwe financiering, extra middelen vanuit het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming krijgen we uiteraard meer ademruimte en tal van opportuniteiten om extra items te realiseren. Dat we met deze middelen het flankerend onderwijsbeleid verder uitbouwen is een goede zaak.

Toch mogen we niet uit het oog verliezen dat het departement Onderwijs zelf dit beleid subsidieert. Centen zijn uiteraard belangrijk en een voorwaarde om te komen tot een degelijk flankerend onderwijsbeleid, maar wat vooral telt is de aanpak.

Provinciebesturen kunnen bij deze aanpak een nog belangrijkere rol spelen bij bijvoorbeeld:

- de bovenlokale afspraken over de ondersteuning van scholen met betrekking tot de infrastructuur, het leerlingenvervoer, de toegankelijke cultuurevenementen, enz.;
- de samenwerking van het bedrijfsleven en het onderwijs;
- het mee ondersteunen van energiezuinige schoolgebouwen.

Dat er binnen de beleidsverklaring de nodige aandacht is voor een aantal projecten die het waard zijn te steunen, is een goede zaak.

Toch moeten we onderzoeken of een aantal van deze projecten kunnen gerealiseerd worden via de proeftuinen. Mooi meegenomen is dat deze proeftuinen gesubsidieerd worden door het departement.

Ook de subsidies voor de nieuwe projecten verdienen onze goedkeuring.

We moeten er ons echter van bewust zijn dat er ruimte zal moeten gecreëerd worden voor een aantal items die op de scholen afkomen. Denken we maar aan het beleidsvoerende vermogen van scholen, competentiegericht leren, maar vooral het zorgbeleid, of liever het ontwerp van decreet dat nu op tafel ligt inzake leerzorg.

In sommige scholen heeft de scholengemeenschap weinig invloed, in andere scholen wordt de scholengemeenschap gebruikt als een goed systeem om beleid te voeren.

Dit is een vaststelling en we denken dat vanuit dit bestuur, naar aanleiding van juist die vaststelling, meer duidelijkheid over de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs kunnen gegeven worden.

Het is mij niet duidelijk waarom deze 'gesubsidieerde' scholengemeenschappen, zij het dan wel in uren en niet in centen, extra subsidies moeten krijgen met provinciale middelen.

Dat het beschikbare bedrag inzake gelijke onderwijskansen in 2009 wordt opgetrokken, kunnen we alleen maar toejuichen.

Het beleid, zowel lokaal als bovenlokaal, heeft mede onder impuls van de minister van Onderwijs de voorbije jaren hard geïnvesteerd in gelijke onderwijskansen.

Het heeft de voorwaarden geschapen voor leerlingen en scholen om gelijke kansen in het onderwijs ook effectief waar te maken.

DEBATTEN

De provincie kan door het behartigen van de rol als dienstverlener nog meer wegen in de verdere onderwijsdemocratisering.
Genieten van gelijke kansen betekent vooral kansen kunnen grijpen.

De toegang tot onderwijs mag dan gratis zijn, bepaalde leermiddelen blijven een dure aangelegenheid, zeker binnen het technisch- en beroepsonderwijs.
Door een doorgedreven beleid ten aanzien van sociale voordelen kan de provincie de schoolfacturen van heel wat gezinnen verlichten.
Uit vele studies en ook uit een Oeso-rapport blijkt dat allochtonen en/of kansarmen nog steeds een grote leerachterstand oplopen.

Het project "Tutoring" vanuit de Koning Boudewijnstichting kan hier zeker soelaas brengen. Dit project verdient al onze aandacht en is zeker de moeite waard om mee te ondersteunen.

Tot slot wil ik alle actoren - de deputatie, de ambtenaren, de scholen, de pedagogisch begeleidingsdiensten - danken. Zij dragen goed zorg voor ons provinciaal onderwijs.
Zij onderschrijven duidelijk het statement "Goed voor de sterken, sterk voor de zwakkeren".
Ik zou bijna durven zeggen "provinciaal onderwijs, nog beter voor de sterken, nog sterker voor de zwakkeren".

Maar ook de onderwijzers op de werkplek wil ik danken voor hun mateloze inzet om in te staan voor kwaliteitsvol onderwijs met de nodige aandacht voor iedere leerling, want "elke leerling telt".
Dagdagelijks schotelen zij een delicioes wokrecept voor aan al hun leerlingen, namelijk met de W van warm hart, de O van een open geest en de K van zij blijven het hoofd koel houden.

Vorig jaar eindigde ik mijn tussenkomst met een droom. Maar ja, dromen zijn bedrog. Daarom vroeg ik het dit jaar aan de provinciale sint.
Ik ben dan ook vol verwachting naar de luifel voor de provinciale middenschool.
Dank u

Applaus

BELEIDSNOTA P. 20: 2.5 ONDERWIJS – SUBSIDIES VOOR NIEUWE PROJECTEN: VRAGEN HOVER HET PROJECT REC RADIOCENTRUM

Mevrouw De Brandt

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
Het Rec Radiocentrum zal een mediakit en lessenspakket voor leerlingen van het secundair onderwijs ontwikkelen met daarin aandacht voor zowel de technische, theoretische als maatschappelijke aspecten van radio en media.

Op welke wijze is men van plan dit te doen en/of te organiseren? Wordt dit dan als een vak of keuzevak ingericht?

Wordt dit project ingericht over alle jaren van het secundair onderwijs?

Vanaf welk schooljaar wil men dit in de praktijk omzetten?

In de begroting wordt hiervoor een bedrag van 25 000 euro voorzien. Hoe zal dit bedrag dan besteed worden?

Welke visie wordt in dit lessenspakket voorgesteld inzake de 'maatschappelijke aspecten' van radio en media?

Ik denk hierbij vooral aan politiek gevoelige kwesties als gelijke toegang van alle politieke en levensbeschouwelijke strekkingen tot de media, persvrijheid, de toenemende greep van de overheid op de media en de geleidelijke toename van censuur en zelfcensuur. Komen deze thema's aan bod? Zo ja, in welke zin?

Dank u.

BELEIDSNOTA P. 20: 2.5 ONDERWIJS – STREVEN NAAR GELIJKE ONDERWIJSKANSEN: VRAGEN OVER HET BUDGET 2008 EN 2009

De heer Veys

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
Het initiatief van de subsidiëring van projecten rond gelijke onderwijskansen is sinds 2008 van start gegaan en blijkbaar is het meteen al een groot succes, want van de 48 ingediende projecten – in feite zijn het er 49, want eentje was te laat – zijn er slechts 26 betoelaagd kunnen worden, dat op een bedrag van 250 000 EUR.

Ondertussen is het bedrag opgetrokken tot 300 000 EUR.
Wij denken natuurlijk dat het onvoldoende zal zijn. Ik heb een keer gekeken naar het lijstje van de niet-betoelaagde projecten en wellicht zal men niet in staat zijn om dit jaar in de betoelaging te voorzien.

Mijn vraag is, en mogelijks staat het in het verslag van de vergadering van de beoordelingscommissie vermeld, maar ik heb mij nog niet de moeite getroost dit op te vragen: welke is de gehanteerde werkwijze geweest bij de keuze van de diverse projecten?

Misschien kan men duiding geven welke elementen gehanteerd werden voor de keuze van de projecten, enerzijds en voor het bedrag, anderzijds.

Ik zie een paar initiatieven die weliswaar betoelaagd worden. Ik denk daarbij aan de mobiele computerklas, fitness@school, de uitwerking van de redactieraad en het uitbrengen van een schoolkrant, EVO-renovatie, verpauperde winkelbuurten.

Enkel op basis van de nota deputatie is het niet altijd evident om die afweging in te kunnen schatten.

Anderzijds wil ik er de gedeputeerde ook op wijzen dat de evaluatie achteraf heel belangrijk is en niet alleen de cijfertjes, of alle facturen er wel insteken en of er een mooi verslag met alle namen inzit. Het toeval wil dat er in Knack van 12 november een artikel is verschenen over de effecten van het beleid inzake gelijke onderwijskansen voor kansarmen. Het gaat in eerste instantie over het beleid vanuit de Vlaamse overheid. Die steken daar ook de meeste middelen in. Sinds 2004 in totaal 460 000 000 EUR. Maar vanuit het Rekenhof is er blijkbaar nogal wat kritiek geweest op de opvolging van die ondersteuning, meer bepaald naar de realisaties.

Ook hier zouden wij, denk ik, onze verantwoordelijkheid kunnen opnemen.

Welke invloed hebben onze subsidies gehad op die gelijke onderwijskansen?

Zeer terecht pleit het Rekenhof voor een kwantitatieve meting. En ik heb het hier niet alleen over de Vlaamse overheid, maar in hoeverre hebben dergelijke projecten, die wij ondersteunen, tot gevolg dat de slaagkansen van de leerlingen verhogen, dat de leerlingen gemakkelijker de stap zetten naar typische studies die anders vaak niet in aanmerking komen door deze kansarme leerlingen?

Ik denk dat het zeer belangrijk is dat we daar cijfers zouden van krijgen.

Tot slot wil ik nog even verwijzen naar de beoordelingscommissie.

Qua samenstelling, zoals beoogd in het opzet, gaat het niet om een zuivere provinciale beoordelingscommissie. Bijna de helft van de stemgerechtigde vertegenwoordigers komen uit het katholieke onderwijs.

Toen wij in de provincieraad van 20 februari het reglement hebben goedgekeurd, werd er gesteld dat het grootste deel van het krediet, 250 000 EUR, zou worden aangewend voor eigen provinciale initiatieven, eventueel in samenwerking met derden, alsook voor de ondersteuning van projecten die uitgevoerd worden door scholengemeenschap of een samenwerkingsverband van scholen.

In het lijstje van de goedgekeurde projecten heb ik toch wel de indruk dat de meeste ondersteunde projecten niet van het provinciaal onderwijs zijn.

Betekent dat dan dat ze op een andere manier worden ondersteund? Of zegt u van 'er is blijkbaar weinig interesse'?

Ik dacht dat voor een dergelijk initiatief het provinciaal onderwijs zelf vragende partij was. Of hebt u gezegd van 'neen, wij hebben toch zeker voor het eerste jaar een bewuste politiek gevoerd om een beetje op de rem te gaan staan, om ook het niet-provinciaal onderwijs de kansen te geven hierop in te tekenen'.

DEBATTEN

Ik lees ook in de beleidsnota 2009 dat men de werking van de beoordelingscommissie zou willen doen uitgroeien tot een denktank van het onderwijs in de provincie Oost-Vlaanderen. Dat klinkt nogal chique en ik was een beetje verwonderd van dat hier te moeten lezen omdat wij, behalve de oorspronkelijke goedkeuring van het reglement, nog nooit met die denktank of met die ambitie van de beoordelingscommissie geconfronteerd zijn.
Hoe komt men tot zo een visie?

Op basis van de nota deputatie heb ik vastgesteld dat die commissie één of twee keer is samengekomen: één keer bij de oorspronkelijke samenstelling in april en één keer in mei om de diverse dossiers te beoordelen.
Om op basis van twee vergaderingen al te kunnen stellen dat het een denktank moet worden, zal men toch even moeten toelichten hoe men tot die ambitie komt.
Dank u.

BELEIDSNOTA P. 21: 2.5 ONDERWIJS – AANKOOP DIDACTISCHE KOFFERS: VRAGEN OVER DE AANKOOP VAN UNIZO ONDERNEMERSKOFFERS

Mevrouw De Brandt

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
De provincie is van plan om een aantal UNIZO-ondernemerskoffers aan te kopen en deze dan te verdelen over alle netten.
Deze koffers zijn een pedagogisch instrument om het ondernemend gedrag van kinderen van 5 tot 12 jaar op een speelse maar concrete manier te stimuleren en uit te bouwen.

Op welke wijze is men van plan dit te doen en/of te organiseren?
Hoeveel bedraagt de kostprijs hiervoor?
Vanaf welk schooljaar wil men dit in de praktijk omzetten?
Wat houdt zo een pedagogisch instrument dan juist in, want dit zijn nogal jonge kinderen?
In de begroting is hiervoor een bedrag voorzien van 10 000 EUR, hoe wordt dit dan besteed?
Dank u.

BUDGET P. 158: G.U. 700 04/640 01: FLANKEREND ONDERWIJSBELEID – SUBSIDIES: VRAAG OVER DE GEPLANDE PROJECTEN

De heer Van Eeckhout

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
De initiatieven rond flankerend onderwijsbeleid, waartoe door collega Verleyen een aanzet werd gegeven en nu via deze begroting op initiatief van gedeputeerde Peter Hertog een vervolg en uitbreiding krijgt, zijn schoolvoorbeelden van hoe de provincie innoverend en creatief kan ingrijpen in de kansen, de leefkwaliteit, persoonlijke ontwikkeling en uiteraard de toekomstperspectieven van jonge mensen in onze samenleving.

Ik vind dit een zeer lovenswaardig initiatief, vooral omdat de provincie door het tijdelijk ter beschikking stellen van fondsen op een projectmatige aanpak onderwijsinstellingen van verschillende netten aan het denken zet over hoe leerstof, kennis en kunde op de best mogelijke wijze kunnen worden gevaloriseerd op de arbeidsmarkt.

Het succes van het initiatief heeft ertoe geleid dat de budgetten ten aanzien van vorig jaar substantieel werden verhoogd; budgetten die zich vooral richten naar leerlingen van het VSO, het beroeps- en het deeltijds onderwijs.
De toon is hiermee duidelijk gezet: gericht naar jongeren die dreigen de trein te missen naar de reguliere arbeidsmarkt.

Ik weet dat er rond het project 'gelijke kansen' door deze raad een toekenningsreglement werd goedgekeurd waarbij men zich vooral focust op taalachterstand, leerstoornissen, ernstige gedragsstoornissen en de link van onderwijs naar de arbeidsgeschiktheid op de arbeidsmarkt.

Precies door de projectmatige aanpak en het principe van het eenmalige karakter geeft de provincie terecht aan niet in de plaats te willen treden van de subsidiërende overheid, wat in feite de correcte invulling is van de rol van de provincie.

Ik sluit mij aan bij vorige sprekers wanneer men stelt dat de insteek van de scholen beantwoordt aan de behoeften van het werkveld, zij het dan dat niet alle verwachtingen zijn ingevuld. In economische termen zou men kunnen spreken van een gat in de markt.

De meer dan verdubbeling van het globale krediet tot 515 000 EUR lijkt mij dan ook ten volle verantwoord.

Ik durf mij evenwel veroorloven bij deze te polsen naar verdere ontwikkeling en de visie van de deputatie rond deze materie.

Concreet vernam ik graag of:

- er voor de nieuwe initiatieven die vandaag in deze begroting zijn opgenomen, onder meer rond de samenwerking rond studiegebieden, toekenningscriteria zullen worden vastgelegd?
- De deputatie initiatieven wenst te nemen naar opvolging, begeleiding en evaluatie van de ingediende projecten?
- De deputatie het niet zinvol zou vinden om succesvolle en resultaatgerichte projecten na evaluatie verder door te geven naar andere onderwijsinstellingen en op deze wijze een sturend beleid wenst te voeren?
- Het de intentie is om de samenwerking met andere overheidsinstanties die zich bezig houden met arbeidsprofielen en bemiddeling krachtiger aan te pakken?

Dank u.

BUDGET P. 208: B.U. 736 01/231 01: PCVO SCHELDELAND – INFORMATICAMATERIEEL – AANSCHAF: VRAGEN OVER HET STARTEN MET GECOMBINEERD ONDERWIJS IN ALLE CENTRA VOOR VOLWASSENENONDERWIJS

Mevrouw De Brandt

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Vorig jaar hield ik een tussenkomst over het gecombineerd onderwijs. Toen werd er reeds gecombineerd onderwijs aangeboden in Mercator PCVO, PCVO Gent en PCVO Waas en Durme.

Het ging hier niet enkel over taalcursussen, maar ook over kostprijsberekening, dubbele boekhouding, organisatie en communicatie, enz.

Het was ook de bedoeling dat andere opleidingen zouden gevolgd kunnen worden, onder andere Europees recht, bedrijfsmanagement, enz.

Het zou de bedoeling zijn om vanaf dit schooljaar in alle centra voor volwassenenonderwijs te starten met gecombineerd onderwijs.

Is er effectief gestart met gecombineerd onderwijs in alle centra voor volwassenenonderwijs? Zo nee, waarom niet? In welke centra is er dan niet gestart met gecombineerd onderwijs?

Welk bedrag is hiervoor voorzien in de begroting en waar is dit juist terug te vinden?

Zijn er reeds meer leerlingen die zich hiervoor inschrijven?

Is er een bepaalde tendens van richtingen die men volgt?

Dank u.

BUDGET P. 232: G.U. 752 02/640 01: BUITENGEWOON ONDERWIJS – PI HEYNSDAELE – SUBSIDIE VOOR HET PROJECT "LIFE SPACE CRISIS INTERVENTION": HOE WERD DE SUBSIDIE GEBRUIKT?

Mevrouw Alici

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

De subsidie voor het project "Life Space Crisis Intervention" ten voordele van het provinciaal onderwijs PI Heynsdaele is voor 2009 geschrapt.

DEBATTEN

Het project "Life Space Crisis Intervention" is een prachtig initiatief, onder andere een vorming/begeleiding die niet alleen de probleemkinderen maar ook de ouders, leerkrachten en de leefomgeving aanpakt.

Ik kan zo een project alleen maar toejuichen en hopen dat het resultaat heeft geboekt. Vandaar mijn vraag: hoe werd de subsidie in Heynsdaele precies besteed? Of met andere woorden: hoe werd het geld juist verdeeld?
Dank u.

De heer gedeputeerde Hertog

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
Sta mij toe om eerst de collega's te danken voor de over het algemeen positieve woorden naar aanleiding van onze beleidsvoorstellen rond onderwijs. Dat doet ons plezier en dat geeft ons energie om daarmee verder te gaan.

Ik ga trachten per vraagsteller te reageren, maar dat zal niet altijd mogelijk zijn omdat sommige invalshoeken door meerdere sprekers werden aangehaald.

Wat betreft de tussenkomst van mevrouw Gerda Zenner-De Gryze.
Een aantal van haar opmerkingen waren meer bedenkingen en wenken naar de toekomst en niet zozeer concrete vragen.

Wat betreft de extra middelen die wij gekregen hebben vanuit Vlaanderen en die het ons mogelijk maakt om een flankerend onderwijs te voeren, dat klopt. Zij verwijst daarbij dat we moeten opletten dat we niet overlappend gaan werken met wat Vlaanderen doet.

Het klopt natuurlijk dat Vlaanderen ook de gemeenten middelen bezorgt om zo een flankerend onderwijsbeleid te voeren. Maar u zult als school maar in een gemeente liggen die daar geen werk van maakt. Zo zijn er wel heel wat.

Dus die projecten worden vanuit Vlaanderen naar de gemeenten gesubsidieerd, maar hangen af van de inspanning die de gemeente zelf wenst te doen, terwijl de projecten die wij doen vanuit de scholen zelf komen, wat de schoolautonomie een stuk verhoogt.

Ze gaf ook de wenk om de energiezuinige schoolgebouwen te ondersteunen.

Ik vrees dat ons budget daar toch iets te klein voor is. Als men ziet dat minister Vandenbroucke om een inhaalbeweging door te voeren met zijn DBFM-structuur spreekt over 1 000 000 000 EUR – en dat is een inhaalbeweging, dan is niet alles in orde - dan zal u begrijpen dat het al mooi zou zijn mochten wij op het einde van de rit onze eigen provinciale schoolgebouwen als energiezuinig kunnen beschouwen. Maar dat wij dat met alle schoolgebouwen zouden kunnen, zou mij sterk verwonderen.

De proeftuinen vanuit Vlaanderen. Een correcte kanttekening.

Het is nu net niet de bedoeling dat wij die proeftuinen nog extra zouden ondersteunen. Vlaanderen trekt daar heel veel middelen voor uit, doet dat ook zeer goed. Het zijn vaak structurele middelen die over vele jaren lopen en waarbij men lessen trekt om in de toekomst het beleid van de Vlaamse overheid structureel te veranderen.

Het is de bedoeling dat de scholen die daar al middelen uit krijgen niet voor projectsubsidies bij ons zouden aankloppen. Dat vinden wij een beetje dubbel. Het zijn trouwens vaak projecten die over meerdere jaren lopen, terwijl wij ons sowieso beperken tot twee jaar.

Het leezorgdecreet.

Het klopt wat mevrouw De Gryze zegt. Ik zal niet zeggen dat het een zwaard van Damocles is, want ik vind dat het decreet eigenlijk een zeer positieve invalshoek heeft. Ik begrijp wel dat de scholen daar een beetje schrik van hebben. Maar het is maar zeer de vraag, als ik de reacties uit de verschillende netten hoor alsook de reacties uit de verschillende fracties in het Vlaamse parlement, of er tijdens deze legislatuur nog heel veel van een decreet leezorg sprake zal zijn.

Er zal misschien een conceptnota op tafel komen te liggen waarbij dan de onderhandelingen voor de volgende regering kunnen starten. Maar ik denk niet dat we nog deze legislatuur, met de verkiezingen die eraan komen in juni, naar een echt decreet zullen gaan.

Met een nieuwe Vlaamse regering en nieuwe onderhandelingen zou het nog wel eens een paar jaar kunnen duren voor we daar zijn.

Maar ik begrijp zeer goed dat het tot een zeer grote ommekeer zou leiden in het beleid van alle scholen in onze provincie, in Vlaanderen tout court.

Wat betreft de extra middelen van de scholengemeenschap.
Mevrouw De Gryze had er al naar verwezen in de commissie.

Het klopt dat het niet verplicht is, dat het eigenlijk een extra is en dat wij dat gedaan hebben omdat wij indertijd niet zelf een scholengemeenschap konden oprichten omdat wij niet alle onderwijsvormen aanbieden.

Wij waren vragende partij om tot scholengemeenschappen toe te treden.

Andere scholengemeenschappen stonden niet echt te springen om ons er nog bij te nemen. Daar is er dan een onderhandeling gevoerd waarbij de provincie een extraatje heeft gegeven aan de scholengemeenschap zodanig dat onze scholen ook konden genieten van de voordelen die de scholengemeenschappen met zich meebrachten.

En de luifel komt er, misschien zelfs nog op de begroting van dit jaar, maar zeker in de loop van volgend jaar.

Wat betreft de tussenkomst van mevrouw De Brandt over het project Rec Radiocentrum.
Waarover gaat dat precies?

Op dit ogenblik zijn er al gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van het Rec Radiocentrum en vijf leerkrachten PAV van onze eigen scholen om eens na te denken over een concept.

Het zou de bedoeling zijn dat er op basis van de expertise rond media van het Rec Radiocentrum en op basis van de expertise van onze leerkrachten een lessenspakket wordt samengesteld rond het begrip radio.

In eerste instantie wordt dat uitgewerkt binnen onze eigen provinciale scholen. Wanneer dat volledig is klaargestoomd, is uitgewerkt, zou dat verspreid worden naar alle scholen in Oost-Vlaanderen die daar interesse voor hebben. Er zou ook een soort van multimediatplatform komen waar scholen de informatie daarvoor kunnen plukken.

De vraag werd gesteld waaraan die middelen – 25 000 EUR - zullen worden besteed.

Die middelen worden besteed aan:

- een halftijdse medewerker, die wordt aangeworven bij het Rec Radiocentrum;
- het drukken van het lesmateriaal;
- de aankoop van een aantal zelfbouwpakketten voor radio-ontvangers;
- geluidsmeters;
- de ontwikkeling van dat elektronische platform, enz.

Welke thema's worden er in de mediakit uitgewerkt?

Dat was nog een extra vraag.

De media leent zich bij uitstek zeer goed om in technische scholen vakoverschrijdend verschillende projecten te ontwikkelen. Het is de bedoeling om onder meer de fysica van het geluid onder de loep te nemen in de technische vakken. Hoe werkt een oor? Hoe gaan we om met geluid? Hoe wordt de radio beleefd, vroeger en nu? Hoe gaan we om met media?

Dat ligt een beetje in de lijn van wat de vraagstelster ook zei.

Taal en terminologie: hoe zien persberichten eruit? Hoe zien radioteksten eruit? Wat dan weer in de lessen Nederlands en Maatschappijvorming, enz. aan bod kan komen. Het is een heel pakket aan mogelijkheden die worden ontwikkeld, uiteraard volledig in samenspraak met wat er volgens de eindtermen en het lessenplan moet gerealiseerd worden.

Dat is een heel pakket dat wordt uitgewerkt waar de scholen – wanneer we het hebben uitgewerkt met onze eigen scholen en met het Rec Radiocentrum – waarschijnlijk vanaf het schooljaar 2009-2010 volop gebruik zullen van kunnen maken.

Mevrouw De Brandt vroeg zich ook af of het een verplichte of een vrije keuze was.

Uiteraard is het een vrije keuze. Wij kunnen geen enkele school verplichten om dat lessenspakket te gebruiken. Wij zouden natuurlijk bijzonder graag hebben dat ze het massaal gebruiken, maar het blijft uiteindelijk een vrije keuze van de school.

Collega Veys stelde vragen in verband met het flankerend onderwijsbeleid. Hoe worden die middelen besteed? Hoe worden die verdeeld?

DEBATTEN

Hij heeft er grotendeels zelf al naar verwezen.

We hebben een begeleidingscommissie samengesteld die bestaat uit één vertegenwoordiger van het provinciaal onderwijs, één van het gemeentelijk en stedelijk onderwijs, twee van het gemeenschapsonderwijs en vier van het vrij onderwijs. Die commissie wordt voorgezeten door twee personen: een voorzitter uit de provinciale administratie en een secretaris uit de provinciale administratie. Zij behandelen alle binnengekomen onderwerpen op basis van het subsidiereglement. Deze keer moesten die nog aan strikte criteria beantwoorden, want we hebben zeer specifiek opgelijst aan wat ze moesten beantwoorden.

De bevordering van gelijke onderwijskansen, de bevordering van de meertaligheid, gedragstoornissen, enz., zij hebben dat zeer, zeer doorgedreven allemaal stuk voor stuk doorgenomen, hier, in een zaaltje, waar we ze bijna opgesloten hebben en waar de gedeputeerde niet bij aanwezig was.

Zij zijn tot een unaniem advies gekomen en de deputatie heeft het voorstel van die begeleidingscommissie volledig overgenomen.

Dus wij hebben daar geen afwijking op gedaan. We hebben gezegd: we stellen een begeleidingscommissie samen bestaande uit specialisten uit de verschillende onderwijsnetten en als die tot een unaniem advies komen, zal het wel ongeveer een goed project of een slecht project zijn.

De keuze van de projecten hebben wij eigenlijk in het subsidiereglement zelf al gestoken. We hebben achteraf niet op de sturing ingegrepen. Dat hebben we aan de begeleidingscommissie overgelaten. Zij hebben inderdaad heel wat projecten moeten laten sneuvelen, ten eerste omdat ze, zoals u al zei, iets te laat waren, maar soms ook omdat ze niet in aanmerking kwamen omdat we de criteria in ons subsidiereglement nogal strikt hadden bepaald.

Zelfs op de projecten die zij hebben weerhouden, hebben zij moeten beknevelen op de bedragen die werden uitgekeerd. Dat is ook een richtlijn die wij duidelijk op voorhand hadden gezegd: als het bedrag het voorziene bedrag overschrijdt, worden alle subsidieaanvragen verminderd tot wij toekomen. Het kan niet de bedoeling zijn van het eerste jaar al met een groot tekort te zitten. Dat is dan een zaak voor het volgende jaar, wanneer er een nieuwe begroting wordt opgemaakt. Vandaar ook dat de middelen nu zijn opgetrokken. Maar we hadden wel doorgegeven dat ze moesten toekomen met de middelen die voorzien waren.

Mijnheer Veys stelde ook de vraag naar de opvolging van deze projecten.

Uiteraard volgen we op of ze effectief worden uitgevoerd. Vandaar dat in eerste instantie maar 70% van de middelen ter beschikking wordt gesteld. Pas wanneer de projecten volledig worden uitgevoerd, wordt de resterende 30% van de middelen ter beschikking gesteld.

Wij zullen na verloop van tijd ook een overzicht uitwerken van best practices, waaruit we kunnen afleiden wat goed gewerkt heeft, wat minder goed gewerkt heeft, wat we denken en wat kan voor andere scholen die dergelijke projecten nog niet hebben ingericht, maar die daar in de toekomst toch informatie en nieuwe ideeën in kunnen opdoen, wat natuurlijk wel zeer mogelijk is. In dit land bestaat er zoiets als vrijheid van onderwijs.

Het ligt zeer moeilijk om nu al te zeggen: u krijgt enkel geld wanneer we volledig in uw pedagogisch project gaan ingrijpen en gaan zeggen wat u mag doen en hoe u het moet doen.

Ik denk niet dat dit de goede aanpak is.

Ik denk dat het beter is dat wij, door een aantal jaren op een positieve manier samen te werken, vertrouwen krijgen in elkaar en op die manier - op een open manier - van gedachten kunnen wisselen en elkaar kunnen bijsturen.

Ik denk niet dat wij dat er van in het begin manu militari moeten in stoppen. Ik denk dat het beter is van vertrouwen op te bouwen. Als mensen elkaar vertrouwen, kan men vaak veel bereiken zonder dat het in dwingende subsidiereglementen moet gegoten worden.

Het flankerend onderwijsbeleid.

Hij verwees naar het feit dat het grootste stuk van het bedrag ter beschikking werd gesteld aan scholen van andere netten.

Dat klopt wat betreft ons subsidiereglement, maar er zijn ook nog andere projecten die gebeurden buiten ons subsidiereglement.

Vorig jaar hadden we bijvoorbeeld Bednet, dat vanuit de provincie zelf is gekomen. RTC, het Beroepenhuis, enz. zijn projecten die we ondersteunen en meesturen vanuit provinciale middelen, maar die niet gebaseerd zijn op dat subsidiereglement.

Maar dat subsidiereglement staat natuurlijk vrij voor alle scholen van alle netten. Ik kan zelfs bijna nu niet zeggen welk onderwijsnet er het best uitkomt met projecten die toegekend zijn. Ik heb daar ook niet op gelet en ik denk niemand van ons, want we hebben ze allemaal gewoon goedgekeurd zoals ze werden voorgesteld.

Het subsidiereglement op zich geldt natuurlijk voor alle scholen en de beste projecten zullen dan ook de middelen krijgen.

De andere projecten vallen buiten het subsidiereglement, maar die worden ook wel voorzien.

Dan de denktank.

Dat is inderdaad een nieuwe invalshoek.

Het klinkt misschien wat zwaar op de lever, maar het idee is dat wat wij ontwikkelen rond flankerend onderwijsbeleid ook gedragen wordt door de mensen op het terrein, in het werkveld. Wij hebben de wijsheid niet in pacht en als wij hier dan allerlei prachtige ideeën ontwikkelen, die dan helemaal niet gedragen worden binnen het onderwijsveld, staan we hier mooi met onze projecten. Maar die worden dan door niemand uitgevoerd.

Het leek ons veel verstandiger om te starten met het subsidiereglement, maar daaraan ook te koppelen:

- wat denken jullie nu van dat subsidiereglement?
- Zijn er bepaalde projecten die eigenlijk waardevol zouden kunnen zijn, maar die op dit ogenblik absoluut niet volgens dit subsidiereglement kunnen uitgevoerd worden?
- Zien jullie nog ondersteuningsmechanismen?

Er is bijvoorbeeld al eens gesproken over het leerlingenvervoer, dat een knelpunt is. Dat is ook netoverschrijdend, enz. Daar zouden wij deze beoordelingscommissie voor willen gebruiken en op termijn laten uitgroeien, om niet alleen de projecten die binnenkomen te beoordelen, maar om zelf ook de koppen bij elkaar te steken en zelf invalshoeken, samen met onze provinciale administratie natuurlijk, te bedenken hoe zo een flankerend onderwijs nog meer kan gedragen worden door de verschillende netten en door de verschillende scholen in de provincie Oost-Vlaanderen en dus ook veel effectiever wordt.

Mevrouw De Brandt over de UNIZO-ondernemerskoffer.

Dat is een project dat zich richt op kinderen van 6 tot 12 jaar en dat voor het eerst werd ontwikkeld in de provincie West-Vlaanderen. Daar heeft er een basisproject daaromtrent plaatsgevonden, waarbij de diensten van de provincie en UNIZO tot zo een ondernemingskit gekomen zijn om te verspreiden in de scholen.

In de ondernemerskoffer zaten:

- activiteitenfiches per leerjaar;
- fiches met introductieverhalen;
- een minigids met economische begrippen, zodanig dat kinderen vertrouwd werden met die begrippen;
- posters met economische begrippen;
- het bakkerijspel voor 6 tot 7-jarigen;
- het dierentuinspel voor 8 tot 12-jarigen;
- een minigids met ondernemingstips, enz. maar telkens natuurlijk afgestemd op de leeftijdsgroep.

Dat heeft tot een vrij groot succes geleid en we zouden samen met UNIZO Oost-Vlaanderen en onze provinciale diensten tot een gelijkaardig iets willen komen.

Het bedrag dat daarvoor is uitgetrokken bedraagt 10 000 EUR.

Integenstelling tot wat er in West-Vlaanderen is gebeurd, zouden wij die koffers niet zomaar verspreiden naar de scholen. Wij zouden, naar analogie met de andere koffers die wij hebben, meer via de uitleendiensten werken. De koffers zouden via de uitleendiensten of via onze administratie kunnen uitgeleend worden. Dan hebben wij ook een veel beter zicht op wie er gebruik van maakt en wie niet en of de koffers nog in goede staat zijn of niet, zodanig dat er telkens kan ingegrepen worden.

Collega Van Eeckhout had ook heel wat vragen over het flankerend onderwijsbeleid, telkens met een positieve ondertoon, waarvoor dank.

Ik heb waarschijnlijk al op een aantal dingen geantwoord in mijn antwoord naar collega Veys, maar er werd ook gevraagd hoe de 515 000 EUR precies zou verdeeld worden.

DEBATTEN

Volgend jaar gaat er 300 000 EUR naar de projecten van het gelijkekansenonderwijs. Dus ons subsidiereglement wordt substantieel uitgebreid.

Terugkomend op wat mijnheer Veys zei: hebben we daarmee de garantie dat we zullen toekomen? Neen, maar als we niet toekomen, zal er terug moeten ingegrepen worden op de maximumbedragen die kunnen uitgekeerd worden. We moeten roeien met de riemen die we hebben.

Dus 300 000 EUR voor dat subsidiereglement en 100 000 EUR voor structurele projecten die we zouden willen uitwerken, zoals bijvoorbeeld het bevorderen van de samenwerking met ASO- en TSO-scholen.

Er zijn al een aantal projecten bekend waarbij ASO- en TSO-scholen bijvoorbeeld rond technologica samenkomen en waarbij de ASO-school ongelofelijk veel theoretische kennis heeft van fysica en de TSO-ers vaak een zeer grote praktische kennis hebben om het materiaal in elkaar te boxen.

Die wisselwerking blijkt geweldige resultaten te hebben, niet in het minst voor de jongens en meisjes van het TSO, want meestal komen die er beter uit dan de jongens en meisjes van het ASO, die een grote theoretische bagage hebben maar er op hun leeftijd nog niet veel kunnen mee doen, terwijl zij van het TSO daar vaak veel meer praktisch kunnen mee doen. Dat leidt wat betreft de zelfwaarde van die jongens en meisjes vaak tot een zeer positief resultaat.

Dat zijn de 100 000 EUR voor structurele projecten die we zouden willen inzetten op een betere doorstroming naar het hogere onderwijs en ook om de ongekwalificeerde uitstroom tegen te gaan en als ondersteuning voor het voltijdse engagement in het DBSO-onderwijs, wat in heel wat DBSO-scholen toch nog een probleem is.

We zouden ook 50 000 EUR willen uittrekken voor onderwijsinitiatieven ter aanvulling of ondersteuning van het reguliere lesgebeuren.

Dan denken we bijvoorbeeld aan het goedkoper maken of het mogelijk maken om gratis gebruik te maken van onze provinciale domeinen voor scholen met een hoog percentage kansarme leerlingen of scholen met veel GOK-uren om bijvoorbeeld sportdagen te organiseren.

15 000 EUR zouden we ook willen uittrekken voor projecten met internationale samenwerking. Dan denken we onder meer aan de akkoordsamenwerking die we al enkele jaren hebben, maar die zich tot nu toe hoofdzakelijk richtte op onze eigen provinciale scholen. We zouden dat nu willen optrekken naar alle scholen in de provincie Oost-Vlaanderen.

Wat betreft de tussenkomst van mevrouw De Brandt in verband met het gecombineerd onderwijs.

Ik weet dat ik vorig jaar de hoop had uitgedrukt dat het in al onze PCVO's zou ingevoerd zijn. Het is echter spijtig vast te stellen dat dit niet het geval is. Er is één extra school die dat nu organiseert, met name het Meetjesland, die boven op de reeds bestaande scholen gekomen is. Zij is dit schooljaar gestart met vier modules, namelijk Engels, Italiaans, photoshop en programmeren.

Twee van onze PCVO's doen het dus nog niet: Scheldeland en Dender en Schelde. Dender en Schelde zou wel volgend jaar starten met twee opleidingen: Italiaans en computeropleidingen.

U ziet al direct welke richtingen zich het meest lenen tot dat gecombineerd onderwijs, namelijk deze waar het van op afstand allemaal een stuk gemakkelijker is. Koken van op afstand is nog steeds niet mogelijk. Technische opleidingen van op afstand is ook veel minder mogelijk. Het zit hem dus toch bijna altijd in de taalopleidingen of in de informatica-opleidingen. Ook rechtopleidingen lenen zich daar heel goed toe.

PCVO Scheldeland heeft het wat dit betreft wat moeilijker, ook omdat het de kleinste is en er toch wel wat werk komt bij kijken met de leerkrachten wat betreft het gecombineerd onderwijs.

Dus daar is het nog wat moeilijk.

Er zit een groei op en hopelijk volgend jaar allemaal, maar nu is er maar één PCVO bijgekomen.

Wat betreft de tussenkomst van mevrouw Alici Dursun over het project Life Space Crisis Intervention.

Het project is niet echt stopgezet. Het project is afgelopen.

Het was een project dat de bedoeling had om drie jaar te lopen, waarbij een bepaalde methodologie zou ingevoerd worden, zowel in de school als in het tehuis, om in conflictsituaties met de jongeren daar om te gaan.

Wie de werking daar een beetje kent, weet dat er wel eens conflictsituaties aan de gang zijn.

Er werd een hele methodiek ingevoerd, met heel wat opleidingssessies ook, zowel voor de leerkrachten, voor de begeleiders, als voor de mensen van de sociale begeleidingsdienst en de PIBO, enz.

Die hebben zich allemaal die methodiek eigen gemaakt, zodanig dat niet leerkracht A op een bepaalde manier reageert ten overstaan van een bepaald agressiegedrag en leraar B dan weer op een totaal andere manier van zodra er een zeer gestructureerde manier van omgaan met conflictsituaties en agressie tot stand komt. Daarbij werd ook een controlesysteem uitgewerkt zodanig dat men kan zien of er vooruitgang wordt geboekt, of een bepaalde leerling in een goede richting evolueert en of een bepaalde leerling in een minder goede richting evolueert. Er kan dan ook weer geremedieerd en ingegrepen worden.

Dat project moet, eens het ingevoerd is, op eigen benen kunnen staan.

De drie jaar zijn achter de rug, dus de laatste samenwerking met de projectleiders zal eind van dit schooljaar afgelopen zijn.

Ik hoor zowel vanuit de school als vanuit het tehuis dat het tot zeer goede resultaten leidt. Dat blijkt ook uit het traject dat per leerling wordt opgevolgd. Maar het is inderdaad een heel intense manier van therapeutische en pedagogische omkadering die daar is doorgevoerd en die wel wat voeten in de aarde heeft gehad vóór dat iedereen niet alleen mee was, maar ook overtuigd was. Maar dat is toch nu absoluut het geval en het blijkt tot zeer goede resultaten te leiden.

Ik denk dat ik hiermee het grootste deel van de vragen heb trachten te beantwoorden. Dank u.

De heer Joris

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Ik heb geen tussenkomst gepland, maar ik zou toch eventjes willen reageren op de euforie, op het onverantwoorde optimisme en de onrealistische verwachtingen, niet zozeer van de gedeputeerde, maar van enkele interveniënten, over het effect van al die flankerende maatregelen, dure en arbeidsintensieve maatregelen voor kansengroepen, enz.

Als men wil evalueren in een kliniek geeft men aan 100 patiënten een medicijn en aan 100 mensen met dezelfde ziekte geen medicijnen en men kijkt wat het verschil is. En dan ziet men het effect van die medicijnen.

Wel, 50 jaar geleden, na de Tweede Wereldoorlog, hadden we hier in Vlaanderen een toevloed van migranten uit heel arme landen zoals Spanje, Italië, Griekenland en Polen. Men had een massa Joodse vluchtelingen, die niet alleen al hun bezittingen, maar meestal ook nog al hun familie kwijt waren. Er was van al die ondersteunende maatregelen in het onderwijs niets. Men had klassen van dik 30 leerlingen - ik kom uit een onderwijsfamilie, ik kan het weten – en er was één leerkracht die alles op zijn eentje deed. Er was geen ondersteuning voor anderstaligen, er werd geen rekening gehouden met culturele verschillen.

Van alle maatregelen die hier zijn omgesomd bestond er niets.

20 jaar later waren al die immigranten grosso modo op hun pootjes terecht gekomen. Die arme Joden hebben de diamantindustrie in Antwerpen groot gemaakt, de Italianen en Grieken en Polen waren goede Vlamingen geworden, waar geen problemen mee waren.

Nu doen we, goedbedoeld, zoveel moeite en we steken daar zoveel intellectuele energie, zoveel tijd, zoveel leerkrachten en zoveel geld in. En kijk eens nuchter: het is nog nooit zo erg geweest. We hebben nog nooit zoveel geweld, zoveel spijbelgedrag, zoveel analfabetisme gehad en we hebben in heel onze geschiedenis nog nooit een onderklasse van jongeren gehad die zo vijandig staat in onze samenleving.

Wat loopt er hier met al die goede bedoelingen en al dat geld mis?

Bij die vraag ga ik het laten.

Dank u.

DEBATTEN

De heer gedeputeerde Hertog

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
Ik vrees dat mijn analyse iets anders is dan die van mijnheer Joris.

De heer voorzitter

Dan gaan we nu 10 minuten pauzeren.
Ik wijs erop dat er geen consumpties in deze zaal op de bureaus mogen staan, behalve bij de gedeputeerden en de sprekers aan het gestoelte. De bar is altijd open. Wie wil drinken kan in de bar drinken.

Schorsing zitting

Heropening zitting

RECREATIEDOMEINEN

BELEIDSNOTA P. 23: 2.6 RECREATIEDOMEINEN: ALGEMENE TUSSENKOMST

Mevrouw Lafkioui

Ik stel vast dat het goed gaat met onze provinciale domeinen en dit ook dankzij de inspanningen van de gedeputeerde. Als het goed is, mag het ook gerust gezegd worden, dus een dikke pluim voor de gedeputeerde, graag gedaan.

Bij het begin van deze legislatuur gaf de gedeputeerde duidelijk aan een trendbreuk te willen doen met het verleden, namelijk terugkeren naar de oorspronkelijke doelstelling van de domeinen: laagdrempelige, kwaliteitsvolle recreatie met aandacht voor natuur, educatie, cultuur en sport. Geen grootschalige evenementen dus! Ik ben verheugd te zien dat de gedeputeerde deze nieuwe evolutie verder zet voor de toekomst.

Niet alleen 'back to basics' voor deze gedeputeerde maar ook meer aandacht voor duurzaamheid en energie. Ten slotte is hij ook gedeputeerde van energie.

Dit zal zich realiseren in het educatief centrum in Puyenbroeck dat volgens het passief concept zal gebouwd worden.

Niet alleen in Puyenbroeck maar ook in het domein De Gavers in Geraardsbergen, gaat men meer aandacht besteden aan o.a. pesticidenreductie, natuurlijk groenbeheer, energiebesparende maatregelen maar ook werken aan een 'Groene Sleutel' voor de camping en ook het werken met bepaalde educatieve pakketen. Dit klinkt allemaal veelbelovend!

Voor onze Groen!-fractie mag je gerust van een 'goed' rapport spreken voor dit beleidsdomein. Alleen zijn er zoals bij ieder rapport ook een aantal aandachtspunten of werkpunten die niet mogen vergeten worden of die voor verbetering vatbaar zijn.

1. Algemeen mag er misschien nog iets meer gewerkt worden aan afstemming op elkaar van de verschillende domeinen. Ik weet dat dit onder andere gebeurd is voor de tarifiering van de logies. Voor mij kan er gerust nog meer afstemming zijn.
Voor wat betreft de campings. Waarom probeert onder andere het domein Puyenbroeck ook niet te gaan voor een 'Groene Sleutel' en voor een meer natuurlijker en duurzamer parkbeheer? Als men de expertise in het ene domein bezit, waarom wordt die dan ook niet gedeeld met de andere domeinen? Ik weet dat ze in het domein het Leen heel veel expertise hebben rond groenbeheer en natuurbehoud dus ik denk dat die expertise gerust mag gedeeld worden met de andere domeinen.

2. Een tweede knelpunt blijft 'zichtbaarheid en bereikbaarheid' van sommige domeinen.

Dit is zeker zo voor het domein Puyenbroeck en ik lees in de beleidsnota dat men hier ook aan wil werken voor het domein Het Leen. Nochtans, en ik ken het domein Het Leen zeer goed van mijn vele wandelingen, het is één van de mooiste domeinen qua bosdifferentiatie en qua bosaureaal en het is jammer dat niet iedere Oost-Vlaming dit blijkbaar weet en er ook niet van kan genieten.

Eigenlijk is dit een aandachtspunt voor alle domeinen. Onze domeinen hebben veel te bieden. Ieder op zijn manier, maar het is belangrijk dat dit kan uitgedragen worden naar de Oost-Vlaamse bevolking. Het is een belangrijke troef die we als provinciebestuur moeten uitspelen in ons communicatiebeleid door dit meer 'in the picture' te brengen, meer bekendheid voor onze domeinen of ze populairder maken bij de Oost-Vlaamse bevolking zie ik hier toch als kernopdracht! Ikzelf draag hier mijn steentje zeker bij door 'onze domeinen' te gaan promoten overal waar ik kom.

In ieder geval zal het domein Puyenbroeck met zijn 40-jarige verjaardag heel wat publiciteit en aandacht krijgen en dat is goed. Alleen zou ik willen vragen aan de gedeputeerde om van deze gelegenheid gebruik te maken om een beetje solidariteit te promoten en ook de andere domeinen 'in the picture' te plaatsen en te promoten. Ik denk dat dit geen probleem kan zijn. Misschien kan de gedeputeerde mij ook vertellen welke pistes men wil bewandelen of welke ideeën men al heeft bedacht om meer bekendheid en meer bereikbaarheid van de domeinen te bewerkstelligen.

Ten slotte nog een kleine bedenking bij het bosbeheerplan van Den Blakken, deze zit blijkbaar nog steeds in het vriesvakje, zolang de Vlaamse overheid geen vergunning verleent tot het ontbossen. Als deze er zou komen, lijkt het me belangrijk om voldoende rekening te houden met het omgevingseffect. Uitbreiding van het arboretum is iets wat beheerd wordt door de gemeente zelf, het is misschien wenselijk, maar het verdwijnen van bos en natuur hierdoor is jammer en voor mij toch moeilijk te vervangen, zeker als je weet dat er in Oost-Vlaanderen nog weinig mooie, ongerepte natuur en bos te vinden is.

BELEIDSNOTA P. 23: 2.6 RECREATIEDOMEINEN: VRAAG NAAR EEN STAND VAN ZAKEN EN INZET VAN MIDDELEN VOOR SOCIALE ECONOMIE BINNEN DE DOMEINEN RECREATIE EN WATER

Mevrouw De Troyer

Dank u, Voorzitter, Collega's,

Zoals onze fractieleidster in haar algemene tussenkomst reeds met hart en ziel aangaf, is de sociale economie een onderwerp dat ons als socialisten nauw aan het hart ligt.

Traditioneel weten wij dat de provincie een beleid voerde waarbij men via de toelagen de ontwikkeling en de werking van de sociale werkplaatsen in Oost-Vlaanderen probeerde te ondersteunen. De subsidies aan de beschutte werkplaatsen en de werkingstoelagen aan de kringloopcentra zijn hier de voorbeelden van. Mettertijd is er naast deze louter financiële ondersteuning ook een andere vorm van samenwerking ontstaan. Een waarbij de provincie zelf diensten is gaan afnemen bij bepaalde sociale economie-bedrijven, waardoor een win-winsituatie ontstaat. Winst voor de provincie omdat we tegen een doorgaans voordelige prijs diensten kunnen afnemen die nodig zijn voor onze werking. Ook winst voor sociale werkplaatsen die hun klantenbestand kunnen uitbreiden en meer mensen aan het werk kunnen stellen. Zo wordt momenteel het volledige groenonderhoud van het zogenaamd 'gespreid patrimonium' van de provincie voor rekening genomen van een aantal Oost-Vlaamse sociale werkplaatsen. Het gaat hier over een aanbesteding van alles samen ongeveer 400 000 EUR per jaar. Een opdracht waarmee de provincie voor de meeste van deze werkplaatsen een van de belangrijkste klanten is.

Ik zou er vandaag dan ook willen voor pleiten om verder deze weg in te slaan en op zoek te gaan naar andere terreinen waarop de provincie diensten kan afnemen van de sociale economie. Rechtstreeks naar het geciteerde voorbeeld van het groenonderhoud, of onrechtstreeks, door als tussenpersoon te fungeren zoals het geval is bij de in 2008 ingevoerde ondersteuning van de energiesnoeiersbedrijven, waarbij we deze bedrijven financieel bijspringen in hun opdracht om oudere woningen beter te isoleren, bij voorkeur bij mensen die deze kost zelf niet kunnen betalen.

DEBATTEN

Volgens mij zijn er nog mogelijkheden om meer een beroep te doen op die sociale economie. In de sfeer van het groenonderhoud denk ik daarbij bijvoorbeeld aan het groenonderhoud op de provinciale domeinen of aan het onderhoud van sommige waterkanten en bufferbekkens. Dit laatste zou ook een voorbeeld kunnen zijn van hoe de provincie een inspanning wil doen om bijvoorbeeld de polderbesturen te overtuigen om een beroep te doen op de diensten van de sociale economiebedrijven.

Alleszins zou ik de gedeputeerde willen uitnodigen om hierover op een ambitieuze en een vernieuwende manier te willen nadenken. Ik ben ervan overtuigd dat hij dat als gedeputeerde zeker zal doen. Deze vraag en deze aandacht wordt ook gevestigd en dit in het belang van eenieder voor wie de sociale economie een kans geeft tot een job.
Ik dank u.

De heer voorzitter

Dank u, Mevrouw. Uw toonaard aanhorende zou ik zeggen dat de gedeputeerden het zeker zullen doen, al was het maar uit schrik.

BELEIDSNOTA P. 24: 2.6 RECREATIEDOMEINEN - DOMEIN PUYENBROECK – INFRASTRUCTUUR GEBOUWEN EN WEGEN: WORDT ER TENTOONSTELLINGSRUIMTE VOORZIEN VOOR DE VOGELVERZAMELING CAEMERMAN IN HET NIEUW BEZOEKERSCENTRUM?

De heer Van Pée

De vogels zijn nog altijd niet geland ...
Mijnheer de Voorzitter, Collega's,
Tot het einde van de jaren 1990 was de waardevolle vogelverzameling Caerman ondergebracht in het bezoekerscentrum van het provinciaal domein Puyenbroeck.
Nadien werd de vogelverzameling ter beschikking gesteld van de Universiteit Gent.

Begin 2002 werd reeds door de bevoegde gedeputeerde beloofd dat er in het diereneducatief centrum een tentoonstellingsruimte zou voorzien worden, waarin minstens de collectie inlandse vogels van de verzameling Caerman zou ondergebracht worden. Ik zie nu dat er geen middelen meer voorzien worden voor het diereneducatief centrum.
Anderzijds stel ik vast dat er wel middelen voorzien worden voor de bouw van een nieuw bezoekerscentrum volgens het passiefhuis-principe.

Mag ik er dan ook vanuit gaan dat er hier een tentoonstellingsruimte voorzien wordt voor de verzameling Caerman? Mijnheer de gedeputeerde, zullen de vogels onder uw beleid een veilig en rustig onderkomen vinden?

Gelach

De heer voorzitter

Mijnheer van Pée, altijd een beetje dichterlijk ... zeer goed.

BUDGET P. 254: B.U. 760 01/270 11 PROVINCIAAL DOMEIN PUYENBROECK - CONSTRUCTIES EN GEBOUWEN IN AANBOUW: VRAGEN OVER DE BOUW VAN EEN EDUCATIEF CENTRUM (PASSIEFGEBOUW)

Mevrouw Van Duyse

Dank u, Voorzitter, Collega's,
In het provinciaal domein Puyenbroeck zijn er constructies en gebouwen in aanbouw voor een geraamd bedrag van 2,9 miljoen EUR. Er is een bedrag voorzien van 1,8 miljoen EUR voor een educatief gebouw, dat zal voorzien worden als een passiefgebouw.
Dat is positief, want de provincie moet zoveel als mogelijk het goede voorbeeld geven.

Daaraan gekoppeld heb ik volgende vragen:

- welke functies worden in dit gebouw voorzien?
- Waar wordt dit gebouw ingeplant?
- Is er een kosten-batenanalyse gemaakt m.b.t. het oprichten van een passiefgebouw?
- Wordt er ook gedacht aan het plaatsen van fotovoltaïsche panelen?

Dank u.

De heer voorzitter

Dank u, Mevrouw Van Duyse, u doet mij denken aan een film star van Duitse afkomst, ze speelt in Amerikaanse films en ze zong van 'unter den Lanternen'. Weet u wie dat is?

Gelach

We gaan verder ...

BELEIDSNOTA P. 24: 2.6 RECREATIEDOMEINEN - DOMEIN PUYENBROECK – 40 JAAR PUYENBROECK: HET VRIJMAKEN VAN 200 000 EUR VOOR "40 JAAR PUYENBROECK"

Mevrouw De Cock

Dank u, Mijnheer de Voorzitter, Collega's,

Het provinciaal domein Puyenbroeck bestaat 40 jaar in 2009. Het spreekt voor zich dat deze verjaardag gevierd moet worden en dat daarvoor geld mag – zelfs moet – worden vrijgemaakt.

Een bedrag van 200 000 EUR vind ik eigenlijk wel heel veel geld en ik stel me er dan ook een paar vragen bij:

- waaraan zal men dat geld allemaal besteden?
- Zal men met dat bedrag bijvoorbeeld ook de provincie Oost-Vlaanderen en eventueel alle provinciale recreatiedomeinen promoten?
- Zullen er evenementen voor het grote publiek georganiseerd worden of zal men het 40-jarig bestaan enkel of eerder 'en petit comité' vieren?
- Schakelt men bij de voorbereiding van het feestjaar een evenementenbureau in of niet?
- Kortom, hoe ziet men concreet de uitwerking van '40 jaar Puyenbroeck'?

Dank u.

BELEIDSNOTA P. 24: 2.6 RECREATIEDOMEINEN - DOMEIN PUYENBROECK – 40 JAAR PUYENBROECK: VRAGEN OVER HET PROGRAMMA, DE DOELSTELLING VAN DE VIERING EN DE DOELGROEPEN

De heer De Cuyper

Mijnheer de Voorzitter, Collega's,

Enkele gedeputeerden die uit hun reguliere middelen 200 000 EUR opzij zetten voor een viering van 40 jaar provinciaal domein Puyenbroeck, dat belooft wat te worden. Je kunt discussiëren over het tijdstip: 40 jaar; ik had er bij mijzelf bijgezegd "zij kiezen wat eieren voor hun geld" hoewel de gedeputeerde nog jong genoeg is om ook 50 jaar waarschijnlijk te kunnen vieren. Je kunt kibbelen over de orde van het bedrag. Iedereen is het er echter over eens dat de provinciale domeinen de uithangborden bij uitstek zijn van onze provincie.

Ik vermoed dat mijn vader zaliger – die aan dit domein veel grijze haren, maar ook veel politieke vreugde overgehouden heeft – van hierboven eens minzaam zal glimlachen en zeggen dat het goed is. Hoewel hij uiteraard wel benieuwd zal zijn wat er uiteindelijk van de idee van zijn goede vriend Hilaire Liebaut terecht zal komen, om de (een beetje zijn) beeldenverzameling een nieuw elan te geven en de collectie verder aan te vullen. Waarbij wij naar mijn aanvoelen (ik ben ook van een andere generatie dan mijn vader) de klemtoon moeten leggen op de hedendaagse beeldende kunst. Misschien is er zelfs plaats voor 'entartete' conceptuele kunst à la Wim Delvoye. Het domein is groot genoeg voor een getatoeëerd varken of een gekruiste kippensoort van Koen Vanmechelen.

DEBATTEN

Terug naar het onderwerp!

Een belangrijk bedrag voor een viering. Ik ga ervan uit dat de betrokken gedeputeerden reeds een summier idee hebben over de invulling van dit feestjaar, ook al moet de ambtelijke werkgroep nog samenkomen. Er is al gesteld dat dit geen VIP-gebeuren mag worden, maar dat dit een groot familiefeest moet zijn.

Ik hoop dat deze middelen vooral gebruikt worden om een extra ruggensteun te geven aan de functies van dit domein: uiteraard recreatie, maar ook natuurbeleving, educatie in zijn ruimste betekenis, een doelgroepenpak naar jongeren, senioren, mensen met een handicap, de museale werking in het Molenmuseum, en zomeer.

Zo verhinder je dat deze geldsom een vluchtig en éénmalig effect heeft. Deze beleidskeuze biedt ook kansen om niet alleen te focussen op een provinciaal domein, maar het geheel in de picture te zetten. Er zijn overigens andere domeinen die naar mijn aanvoelen nog meer impulsen nodig hebben, denk aan Het Leen.

Enkele jaren geleden ben ik bij uw voorganger komen aankloppen, met de idee om een betere samenwerking te verkrijgen tussen de provinciale domeinen en de gemeentelijke. Ik was voorzitter van het recreatiedomein De Ster. Toenmalig gedeputeerde Van Gaeveren heeft toen de eerste 'opendomeinendag' gelanceerd. Er valt uit deze activiteit – het is een eerste activiteit – zeker pro en contra te leren, maar ik blijf voorstander van een duidelijke samenwerking van alle publieke domeinen, waarbij de provincie – dat is overigens haar rol – een duidelijke coördinerende en ondersteunende rol opneemt. Ik ga ervan uit dat het ook de bedoeling van dit jubileumjaar is om provinciaal uit te breken naar deze gemeentelijke publieke recreatiedomeinen. Graag vernam ik hierover de ideeën van de deputatie.

En dan kom ik bij mijn laatste punt in mijn betoog.

Mijnheer de Gedeputeerde, uw eminente partijgenoot en mijn burgemeester, Freddy Willockx, sprak op de recente opening van ons stedelijk museum Stem – waar ik u allen uitnodig om eens een kijkje te komen nemen – de wijze woorden: "het zal uiteindelijk misschien nog goed komen met de relatie tussen de provincie en Sint-Niklaas". Misschien vertolkte hij hiermee zijn wensen dat de provincie over de brug zou komen met specifieke middelen ter ondersteuning van De Ster. Hij heeft eens een (naar mijn aanvoelen) boze droom gehad over de verkoop van ons mooie, maar met exploitatieverliezen – we zijn overigens niet het enige – kampende domein aan de provincie.

Mijn vraag is dus hier of er in het kader van de opmaak van het masterplan voor De Ster afspraken met de provincie gemaakt zijn. Zo ja, welke? Denkt de gedeputeerde er überhaupt aan om structureel ondersteunend ten aanzien van recreatiedomein De Ster op te treden. Zijn antwoord benieuwt mijzelf en zijn eminente partijgenoot ten zeerste.

De heer voorzitter

Dank u, Mijnheer De Cuyper, ik ben ook benieuwd wat de gedeputeerde daarover zal zeggen en over zijn eminente burgemeester.

De heer gedeputeerde Hertog

Ik ben zelf ook benieuwd naar mijn antwoord.

BELEIDSNOTA P. 26: 2.6 RECREATIEDOMEINEN - DOMEIN DE GAVERS – NATUUR: VRAGEN OVER HET BEHALEN VAN DE "GROENE SLEUTEL", EEN MILIEULABEL VOOR DE CAMPING UITGEREIKT DOOR TOERISME VLAANDEREN

Mevrouw De Brandt

Het APB De Gavers schenkt veel aandacht aan de natuur door pesticidenreductie en natuurlijk groenbeheer. Een van de prioriteiten van het APB De Gavers is het behalen van de 'Groene Sleutel' een milieulabel voor de camping, uitgereikt door Toerisme Oost-Vlaanderen.

In het kader van de 'Groene Sleutel' moeten er natuureducatieve projecten verder uitgewerkt worden, men zal hiervoor onder andere samenwerken met het natuureducatief centrum De Helix.

- Wanneer zou het provinciaal domein De Gavers het milieulabel van Toerisme Oost-Vlaanderen kunnen verkrijgen?
- Wat moet er hiervoor nog allemaal uitgevoerd worden door De Gavers om dit label te kunnen behalen?
- Hoeveel zal de kostprijs hiervoor bedragen?
- Op welke wijze zal men samenwerken met het natuureducatief centrum De Helix in het kader van de 'Groene Sleutel'?
- Werd er vroeger reeds samengewerkt met het natuureducatief centrum De Helix? Zo ja, voor welke projecten?
- Wat is de eventuele kostprijs hiervoor?

Ik dank u voor uw antwoorden.

BELEIDSNOTA P. 27: 2.6 RECREATIEDOMEINEN – DOMEIN DEN BLAKKEN: VRAGEN OVER NIEUWE TOERISTISCHE MOGELIJKHEDEN VOOR HET DOMEIN

Mevrouw Koekhoven

Mijnheer de Voorzitter, Collega's,

Het provinciaal domein Den Blakken, in 1997 opengesteld voor het publiek, is eigendom van het provinciebestuur, maar met een specifieke opdracht. Het is deels een promotietuin voor de boomkwekerij en de rozenteelt uit het Wetterse, deels een park-, wandel-, en natuurgebied.

Voor de bosgebieden (8,5 ha) wordt een nieuw bosbeheerplan opgesteld volgens de criteria duurzaam bosbeheer. De opmaak van dit nieuwe bosbeheerplan voor domein Den Blakken wordt in 2009 door het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerd ten bedrage van 30 000 EUR. De boomkwekerijsector heeft bij de provincie plannen ingediend om de promotietuin in Den Blakken uit te breiden.

Het provinciebestuur wil in 2009 samen met de gemeente Wetteren nieuwe toeristische mogelijkheden voor het domein onderzoeken.

- Waarom wordt pas in 2009 gestart met een onderzoek naar nieuwe toeristische mogelijkheden voor het domein?
- Zal in 2009 enkel een onderzoek plaatsvinden of zullen ook reeds zaken in het kader van deze toeristische mogelijkheden gerealiseerd worden?
- Welk budget wordt voor het onderzoek en voor de realisatie voorzien?

Ik dank u.

WATER

BUDGET P. 110: 499 WATERBEHEER: EXOTEN IN WATERLOPEN

De heer De Roo

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Bij mijn contacten op polders, bekkenbesturen en andere waterbeheerders stel ik vast dat exoten nog steeds in opmars zijn.

Vorig jaar hield ik ook een tussenkomst daaromtrent en vond dat een goede sensibilisatie omtrent exotenbestrijding van groot belang is.

De tuincentra hebben daar ook een rol in te spelen, dacht ik zo. Men kan stellen dat de verkoop ervan te verbieden zou zijn, maar dat gaat misschien een beetje te ver.

Wel kan men bij de verkoop wijzen op de gevolgen indien men die plantjes zomaar weggooit achteraf. Met andere woorden: mijn suggestie is om ook de tuincentra te betrekken bij de sensibilisatie van het bestrijden van exoten in waterlopen.

Dank u.

DEBATTEN

BELEIDSNOTA P. 46: 2.11 LEEFMILIEU – INTEGRAAL WATERBELEID: VRAGEN OVER DE DEELBEKKENBEHEER-PLANNEN

Mevrouw Willems

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
Integraal waterbeheer gebeurt op verschillende niveaus: internationaal, Vlaams, bovenlokaal en ook lokaal in de deelbekkens en waterschappen.

In de beleidsnota staat: "Inzake integraal waterbeleid wordt verder gewerkt aan de uitwerking en begeleiding van de waterschappen, een netwerk dat in 2007 werd opgestart. Veel aandacht zal worden besteed aan de opvolging van het actieprogramma van de deelbekkenbeheersplannen."

Daarom mijn vragen:

- hoe ver staat het met het opvolgen van de uitvoering van de deelbekkenbeheersplannen?
- Welke acties zijn prioritair in Oost-Vlaanderen, want er zijn heel wat acties?

Dank u.

De heer gedeputeerde Hertog

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
Om te beginnen dank ik mevrouw Lafkioui, maar ook de anderen, voor de bijzonder lieve woorden, de dikke pluim, die zij onze deputatie toewierp in verband met het beleid rond onze provinciale domeinen. Dat doet deugd. Dat is plezant.

Zij heeft ook een aantal vragen gesteld omtrent onze domeinen, onder meer rond de afstemming tussen de verschillende provinciale domeinen, meer bepaald om die afstemming toch iets beter te laten gebeuren. Bijvoorbeeld, wat betreft de camping van Puyenbroeck: waarom ook daar niet de 'Groene Sleutel'?

Het is wel de bedoeling om dat op termijn te halen. Alleen hebben wij geoordeeld dat het nuttiger is om op één camping de nodige expertise op te doen. Dan kan het op de volgende camping waarschijnlijk met veel minder inspanning en veel minder foutjes – men maakt altijd foutjes in zo een groeiproces – ook tot stand komen.

We hebben gekozen voor de camping op De Gavers omdat het een iets kleiner domein is en als APB-structuur ook iets gemakkelijker kan functioneren om de 'Groene Sleutel' tot stand te brengen. Maar er is zeker de intentie om in de komende jaren bijvoorbeeld in Puyenbroeck eenzelfde inspanning te leveren.

Ook wat betreft het beheer.

Misschien is het nog niet zo heel duidelijk, maar langzamerhand wordt er in Puyenbroeck overgeschakeld naar een harmonisch parkbeheer waarbij we niet meer elke vierkante centimeter gras millimeteren, zoals vroeger wel eens gebeurde, zodanig dat er een prachtige tuinstructuur ontstond. Op sommige locaties laten we de vlakke al iets ruiger worden, laten we meer natuurlijke ontwikkeling tot stand komen. Het is een beetje een evenwicht zoeken en voordat men dat heeft ingevoerd in het volledige domein duurt dat wel een tijdje. Maar ook op Puyenbroeck bijvoorbeeld zijn we eigenlijk al overgegaan tot het harmonische parkbeheer, zoals dat ook in andere domeinen al het geval is.

Wat betreft de zichtbaarheid.

Ik kan haar daar zeker in volgen. De allereerste keer dat ik naar Het Leen reed, reed ik er gewoon voorbij. Nochtans hebben we daar een school en de grote inkom van een domein, maar ik ben er twee keer voorbijgereden vooraleer ik het gevonden had.

Dus ook letterlijk schort er hier en daar nog iets aan de zichtbaarheid.

Daar moeten we aan werken.

Maar er is ook de zichtbaarheid op andere domeinen, met name qua brochures en bekendmaking in de toeristische sector.

Daar moeten we wellicht nog wat extra energie in steken. Puyenbroeck is, denk ik, bij een heel groot deel van de Oost-Vlamingen bekend, maar Het Leen is toch nog te onbekend.

Ik troost mij met de gedachte dat eenieder die onze domeinen leert kennen altijd onder de indruk is van de kwaliteit die er wordt aangeboden en wat er te zien is. Alleen moeten we wellicht, zeker wat betreft Het Leen en De Gavers, nog een tandje bijsteken om deze domeinen bij het grotere publiek even bekend te maken als Puyenbroeck.

Wat betreft 40 jaar Puyenbroeck.

Ook andere sprekers zijn daarover tussengekomen.

We zijn al enkele keren samengekomen met een interne werkgroep. Daar zijn al heel wat ideeën uit voortgekomen. Ik ga die nu nog niet vertellen. Het lijkt mij nuttiger om met een feestprogramma uit te pakken wanneer alles kant-en-klaar is en we dat op een mooie manier kunnen doen. We moeten niet zo maar ideeën gaan lossen om dan vast te stellen dat sommige ideeën niet tot een concrete uitwerking kunnen leiden en anderen dan weer wel.

Ik kan misschien een tip van de sluier oplichten door te zeggen dat veel van die ideeën een beetje te maken hebben met het geboortjaar van het domein Puyenbroeck. Maar ik ga er niet dieper op ingaan hoe het programma er zal uitzien.

Uiteraard is het de bedoeling dat er activiteiten zullen plaatsvinden die werkelijk voor iedereen kunnen doorgaan, waar iedereen iets aan heeft en die niet alleen een feestprogramma zijn, maar die ook een blijvend kenmerk op ons domein zullen achterlaten. Het voorstel dat al enkele keren door de heer Liebaut is geopperd, zal daarin trouwens ook een rol spelen. Dat kan ik ook al zeggen.

Gaat het alleen over 40 jaar Puyenbroeck?

Neen, het is de bedoeling dat wij ook onze andere domeinen mee in de belangstelling plaatsen.

Het zou zonde zijn om zo een feestjaar enkel aan één domein op te hangen. Het moet de bedoeling zijn dat wij als provincie duidelijk maken welke inspanningen wij al 40 jaar leveren op het gebied van laagdrempelige ontspanning, natuurbeleving en recreatie.

Dus ook de andere domeinen worden in de belangstelling geplaatst.

Maar niet alleen onze andere provinciale domeinen.

Ik denk dat de collega's wel gezien hebben dat we een specifiek apart budgetje uittrekken om dit jaar een onderzoek te doen naar een mogelijke samenwerking met de andere gemeentelijke of private domeinen in de provincie.

Er is daarnet al verwezen naar het feit dat het ooit al gebeurd is door middel van een opendomeinendag. Dat was een heel mooi initiatief, vind ik, maar het had uiteindelijk toch niet het resultaat wat ervan gehoopt werd.

Ter verdediging van De Ster: buiten onze provinciale domeinen was alleen De Ster het domein dat er echt veel energie en activiteiten naar gericht had. Bij de andere domeinen was dat een heel stuk minder. Die domeinen zijn ook allemaal zeer verschillend. Het ene domein wil absoluut graag overgenomen worden, het andere wil helemaal niet overgenomen worden. Het is dus zeer moeilijk van één type van ondersteuning of beleid naar al die domeinen te voeren. Maar we trekken een specifiek budget uit om het komende jaar, samen met de domeinen, te onderzoeken op welke manier er samenwerkingsverbanden kunnen ontstaan met de provincie, hoe we hen eventueel kunnen ondersteunen en welke samenwerkingsvormen er tot stand kunnen komen.

Toch nog eventjes naar het bosbeheerplan van Den Blakken, waar collega Lafkioui ook naar verwees. Het is niet zo dat het bosbeheerplan een beetje stil ligt omdat er onzekerheid bestaat over de promotietuin. Het bosbeheerplan is goedgekeurd. In een bosbeheerplan is er sowieso geen sprake van ontbossing. Het bosbeheerplan spreekt over hoe het dat bos gaat beheren, maar het spreekt niet over ontbossing.

Er worden al een aantal maatregelen uitgevoerd. Onder meer het groenstort dat daar in het verleden is geweest en waar er nog altijd restanten van zijn, wordt verwijderd.

Het is wel zo dat een aantal kappingen, die normaal gezien volgend jaar gingen gebeuren, een jaar zijn uitgesteld. Dat is op vraag van de Afdeling Natuur en Bos, zodat de twee kleine kappingen die gepland waren - één in 2009 en één in 2010 - tegelijkertijd zouden uitgevoerd worden in 2010.

DEBATTEN

Het is niet zozeer om de discussie over de promotietuin uit de weg te gaan, maar ik ga u niet verhelten dat het dat wel iets gemakkelijker maakt. Zo kunnen we de komende tijd tot concrete afspraken komen voor de eventuele ontbossing in het domein.

Wat dat betreft hebben we in de deputatie een document goedgekeurd en we willen een onderzoek voeren naar mogelijke vergroenings- en bebossingsmogelijkheden in de gemeenten. We doen dat samen met de gemeente Wetteren.

We hebben van in het begin gezegd: als er ontbossing komt, zullen we zeker herbebossen in factor maal twee.

Het idee was altijd van dat in Het Leen te doen. Die gronden in Het Leen zijn nog altijd ter beschikking. Maar we willen natuurlijk ook kijken of er in de omgeving van Wetteren zelf geen mogelijkheden zijn om tot meer vergroening en bebossing over te gaan.

Dan was er een vraag van collega De Troyer rond de sociale economie.

Het zal u niet verwonderen dat ik absoluut voorstander ben van een groter aanbod van onze sociale economie in de provincie.

Wij doen eigenlijk al heel wat. De collega heeft die opsomming ook gemaakt. Het buitenonderhoud van onze scholen en van ons domein gebeurt al grotendeels via sociale economie.

Ook in de 11de directie, voor wat betreft het onderhoud van onze provinciale domeinen zelf, worden de minder gespecialiseerde taken voor een stuk uitgevoerd door sociale economie.

Ook in het waterbeleid zijn er al een aantal beheersingswerken rond onze bufferbekkens of onze waterlopen, bijvoorbeeld met schapenbegrazing, enz.

Ik ga er absoluut mee akkoord dat we dat moeten verderzetten, dat we daar nog een tandje moeten bijsteken.

We zijn dat ook van plan in de komende jaren, zowel wat betreft het uitbesteden als het ondersteunen van sommige sectoren.

Er is al verwezen naar de energiesnoeibedrijven.

We zouden dat principe ook nog moeten verderzetten in de komende jaren. We mogen natuurlijk niet vergeten dat we als werkgever zelf ook een aantal maatregelen nemen in de sociale economie met de webcontracten of de werkstraffen, meer bepaald mensen die een werkstraf uitzitten binnen de provincie. Maar ik denk dat de collega's van Personeel en Welzijn daar de komende dagen nog meer over zullen zeggen.

De vogels, mijnheer Van Pée.

Ik kende de collectie Caerman niet, maar mijnheer Van Pée houdt eraan mij daar jaarlijks aan te herinneren. Ik heb zelfs de vogelcollectie begin dit jaar bezocht, tenminste een deel ervan.

Een gedeelte van de collectie staat in Tervuren. De exotische collectie staat in Brussel en daar hoort ze ook meer thuis, denk ik. Maar de collectie die vooral bestaat uit vogels uit onze regio staat in KINA, het Museum voor Kinderen en Natuur, hier in Gent, aan het Sint-Pietersplein, waar ze een heel goed onderkomen heeft gevonden.

Zij wordt zeer intensief gebruikt in de educatieve projecten en in de tentoonstellingsruimte voor kinderen, tenminste dat deel van de collectie dat nog in zeer goede staat is.

Een ander deel is in iets minder goede staat en bevindt zich in de opslagruimtes. Maar zelfs die opslagruimtes zijn geacclimatiseerd en worden op een professionele manier onderhouden, wat allemaal niet evident is met dergelijke opgezette vogels.

Dat neemt niet weg dat we er in de educatieve ruimte die we gaan voorzien in het passief huis op Puyenbroeck wel degelijk ruimte moeten kunnen voor maken. Uiteindelijk dient die educatieve ruimte om de mensen, en dan vooral de jongeren, kennis te laten maken met wat er op Puyenbroeck allemaal te zien en te beleven valt, ook rond natuureducatie. Het zou goed zijn moesten we daar ook een aantal vogels, die effectief ook op het domein voorkomen, kunnen tentoonstellen.

Dus daar een deel van de collectie onderbrengen, lijkt mij zeker geen slecht idee. Ik vrees alleen - want ik schrok toen ik de collectie zag, ze is gigantisch uitgebreid, - dat we niet genoeg ruimte hebben om heel de collectie daarin onder te brengen. Maar ik ben van oordeel dat ze in het museum KINA zeker ook voor een deel zeer schitterend op haar plaats is en heel goed werk levert.

Mevrouw Van Duyse had een aantal vragen met betrekking tot het passief gebouw, onder meer naar het plaatsen van fotovoltatische panelen.

Op zich lijkt het evident dat er op een passief gebouw fotovoltaïsche panelen worden geplaatst. Maar dat is niet echt zo.

Er is nog geen ontwerper aangesteld, maar het is mogelijk dat het passief gebouw een halfondergronds gebouw zal zijn dat volledig met groendaken zal bedekt zijn. En een gebouw dat met groendaken bedekt is, kan men moeilijk vol leggen met zonnepanelen. Dus het hangt een beetje van het ontwerp af.

Wanneer er ruimte is voor zonnepanelen zullen we daar uiteraard gebruik van maken. Maar gezien de verschillende ontwerpen pas binnenkomen in de komende maanden, zullen we pas dan een oordeel kunnen vellen over wat het beste project is.

De kosten-batenanalyse wat dat betreft hebben we dus ook niet kunnen maken. Dat hangt ook af van het ontwerp dat er moet komen.

Het is de bedoeling om het oorspronkelijke diereneducatief centrum, lang geleden gepland, niet te voorzien. Ook al omdat er vanuit de Universiteit Gent, die de grote trekker ging zijn van dat project, niets meer gekomen is. Blijkbaar is daar de interesse grotendeels weggevallen.

Het roefdierencomplex dat er nu nog staat, zal verwijderd worden en zal op termijn vervangen worden door een veel kleiner gebouw dat enkel nodig is om onze logistieke diensten in te huisvesten, om er het materiaal in onder te brengen.

Dus een echt diereneducatief centrum zal er niet komen.

We gaan wel naar een administratief en educatief centrum dat meer vooraan in het domein zal gelegen zijn, wat ook een betere plaats is. Het diereneducatief centrum lag op een plaats waar 90% van de bezoekers nooit kwamen en het is eigenlijk nogal zonde om zo een specifiek passief gebouw op te richten op een plaats waar bijna niemand komt.

Dankzij de Europese subsidies en dankzij onze nieuwe invalshoek kunnen we dat gebouw nu oprichten vlakbij de ingang. Een passief gebouw wat dus door iedereen zal gezien worden en door heel veel mensen gebruikt zal worden. Wij denken dat het een veel betere plaats is om dat op te richten.

Collega De Cock, u had een vraag over 40 jaar Puyenbroeck. Ik denk dat ik daar al grotendeels op geantwoord heb tijdens mijn antwoord aan mevrouw Lafkioui.

Mijnheer De Cuyper heb ik ook al grotendeels een antwoord gegeven.

Het idee van de kip van de Verbeke Foundation is misschien nog zo slecht niet. Overigens, nu zaterdag opent er een nieuwe tentoonstelling in de Verbeke Foundation. Ik zou iedereen die zaterdag vrij is aanraden om daar eens een kijkje te gaan nemen. Het is een prachtig complex, een aanwinst voor onze provincie, waar ook wel wat meer aandacht naartoe zou mogen gaan.

Dan mevrouw De Brandt over de 'Groene Sleutel'.

Dat is inderdaad het internationale keurmerk voor milieuvriendelijke toeristische accommodaties dat wij willen behalen. Er moeten wel nog wat maatregelen genomen worden om dat in 2009 te kunnen realiseren. Er moeten:

- vooral afvalcontainers geplaatst worden, vooral ook ondergrondse afvalcontainers;
- een aantal kranen vervangen worden. Dat moet met druktoetsen, enz. zijn en die moeten goed afgesteld worden.

De grootste wijziging die er nog moet gebeuren zit hem eigenlijk in het gedrag van de mensen zelf en de manier waarop men omgaat met afval. Het feit dat men soms eens twee meter verder moet lopen om het in de specifieke container te leggen.

Maar wat betreft onze pesticidereductie, enz., op het domein, dat was al zeer sterk aangepakt.

De kostprijs om heel dit project uit te kunnen werken in 2009 - maar dat is een ruwe schatting, ik pin mij daar niet op vast - zal 20 000 EUR tot 25 000 EUR bedragen in de begroting van het APB De Gavers. Als we dat kunnen realiseren, zou het volgend jaar ook van pas kunnen komen om het in Puyenbroeck te realiseren.

Mevrouw Koekhoven over de toeristische mogelijkheden in het provinciaal domein Den Blakken.

Dat is allemaal een beetje in een stroomversnelling geraakt door het nieuwe bosbeheersplan. Er was terug iets meer aandacht voor het domein. We hebben daar met onze diensten ook proberen op inspelen door de wandelingen Tot Zondag ... Natuurlijk!, die al in Puyenbroeck en in Het Leen plaatsvonden, ook naar Wetteren te verplaatsen, dit met groot succes.

DEBATTEN

Van de vier wandelingen waren de beschikbare plaatsen meer dan bezet. We hebben telkens mensen moeten weigeren. Die wandelingen kwamen ook tot stand met de nieuwe toeristische dienst van de gemeente Wetteren en ook naar aanleiding van het bezoek van de gouverneur waar de gemeente Wetteren toen ook zei: "Dit is een succes geweest. Zou het niet goed zijn van deze samenwerking te bestendigen en op een hoger niveau te tillen, samen met de boomkwekers, de toeristische dienst en de provincie Oost-Vlaanderen, om dat mee te nemen in de toeristische plannen voor de gemeente?" We hebben daar uiteraard positief op gereageerd, maar specifieke budgetten zijn er nu nog niet aan gekoppeld. Het is de bedoeling om volgend jaar de koppen bij elkaar te steken en een echt plan uit te werken van hoe het provinciaal domein Den Blakken meer kan betekenen voor de toeristische ontwikkeling van Wetteren en omstreken.

Dan ga ik nu over tot water.

De exoten vormen inderdaad een steeds groter probleem. Ze groeien hier fantastisch en ze zijn op het eerste zicht ook prachtig mooi, totdat de waterloop dicht zit.

Wij maken ons echter sterk dat we met de middelen die wij investeren en de aanpak die wij hebben voorgesteld, het probleem onder controle kunnen krijgen.

Ik maak mezelf geen illusies.

Ik denk niet dat we de exoten ooit allemaal nog zullen weg krijgen. Maar als we daar genoeg op inzetten en iedereen doet zijn deel van het werk, kunnen we ze onder controle krijgen.

Loopt de behandeling altijd zoals het moet?

Neen.

De exotenbestrijding bestaat fundamenteel uit twee grote delen:

1. de mechanische zware verwijdering van de exoten;
2. drie jaar lang grondige nazorg, waarbij elk plantje dat terug de kop opsteekt manueel wordt verwijderd.

Het is bij de nazorg, die wij dan aan de lokale waterloopbeheerders hebben overgelaten, dat er wel eens iets fout liep. Om niet te zeggen dat sommigen dat niet deden. En als de nazorg niet goed wordt gedaan, zit een waterloop op één jaar tijd terug dicht en dan is het natuurlijk dweilen met de kraan open.

Dus we hebben nu de aanpak veranderd.

In tegenstelling tot vorig jaar, vragen we nu wel degelijk een bijdrage aan de gemeenten en aan de polders en wateringen. In ruil daarvoor hebben wij zelf gezorgd voor de nazorg, dit in samenwerkingsverband met RATO, zodanig dat wij heel het traject - zowel de mechanische verwijdering als de nazorg - compleet in eigen handen hebben.

Dat begint toch al zijn resultaten af te werpen, in die mate zelfs dat wij daar onlangs op het waterschap Schelde- en Durmepolders een discussie aan hebben gewijd. Dit was in aanwezigheid van de verantwoordelijken van het Vlaamse gewest, die ook op hun waterlopen met die bestrijding bezig zijn.

Daar hebben de vertegenwoordigers van de gemeenten en de polders en wateringen aan het Vlaamse gewest gevraagd of ze niet bereid zouden zijn om zich aan te sluiten bij het provinciale initiatief. Dan zouden zij ons gewoon geld geven en wij zouden hun onbevaarbare waterlopen van eerste categorie in hun plaats reinigen. Het Vlaamse gewest is daar om verschillende redenen niet op ingegaan.

Ik wil maar zeggen dat ook de lokale waterloopbeheerders meer vertrouwen hebben in onze aanpak dan in de aanpak van het Vlaamse gewest.

Het probleem met water is een beetje dat als men het in de ene waterloop niet goed doet, dan snel in de andere waterloop terecht komt.

Het Vlaamse gewest heeft onze verzekerd dat hun aanpak ook de komende jaren zal verbeteren. Dus wij kijken met aandacht uit naar de stappen die zij zullen nemen.

Wat betreft de suggestie die collega De Roo daarnet heeft gedaan om de tuincentra te betrekken bij de bestrijding.

Dat is in het verleden inderdaad nog nooit gebeurd. Er zijn wel al stappen ondernomen. We hebben onder meer opnieuw een brief geschreven naar de minister waarbij we aandrigen dat het Vlaamse gewest zijn werk goed zou doen en om nog eens na te denken over een verbod op de verkoop van die plantjes.

Die stappen hebben we gezet, maar samenwerken met de tuincentra om de bestrijding aan te pakken, lijkt mij een beetje de stroper en de boswachter.

Zij verdienen natuurlijk wel geld aan die verkoop. Of zij dan ook geld gaan steken of samen willen werken om die bestrijding aan te pakken, weet ik niet.

Het is misschien een piste om eens met de mensen rond de tafel te gaan zitten. Maar daar is alleszins nog nooit in het verleden rond gewerkt.

Mevrouw Willems, de deelbekkenbeheersplannen.

Wij begeleiden de waterschappen die eind 2006 zijn opgericht en die nu aan de vijfde reeks vergaderingen bezig zijn.

Als ik geen deputatie heb en niet in de raad zit tijdens de komende dagen, zit ik op een waterschap, want momenteel loopt de vijfde reeks van vergaderingen van de stuurgroepen van die waterschappen, waar we proberen – zowel het onderhoud als de exotenbestrijding als zelfs de rioleringsproblematiek, want soms is het ook zinloos om aan slipruiming te doen wanneer er nog altijd heel veel lozingspunten in die waterlopen zijn – om alles wat met waterlopenbeheer te maken heeft daar te coördineren en samen te bediscussiëren.

Ook de opvolging van de uitvoering van de deelbekkenbeheerplannen zit daar in. Ten andere, de provincie heeft die deelbekkenbeheerplannen goedgekeurd, alsook de gemeenten en de polders en wateringen.

De enige instantie die dat nog niet heeft goedgekeurd, is de Vlaamse regering.

Eigenlijk moest dat al eind vorig jaar gebeurd zijn. Maar men heeft ons nu laten weten dat het er in de maand december toch nog zou kunnen van komen, zodanig dat we eindelijk effectief van start kunnen gaan met het grondig uitvoeren van die deelbekkenbeheerplannen.

Er zijn niet echt prioritaire acties afgelijnd voor Oost-Vlaanderen. Niet zoals bij de bekkenbeheerplannen bijvoorbeeld.

Ze hebben wel een actie met een lage, een matige of een hoge prioriteit toegekend per deelbekken, maar niet overkoepelend over heel de provincie. De verschillende deelbekkens zijn te verschillend om te zeggen: dat is nu eens een actie die we in heel de provincie prioritaire aandacht moeten geven.

Dus er zijn acties met een lage, een middelmatige of een hoge prioriteit per deelbekken toegekend.

Momenteel zijn onze provinciale diensten al die acties aan het opvragen bij de lokale waterloopbeheerders en de stand van zaken daaromtrent.

Tegen januari wordt daar een volledig overzicht van klaargestoomd dat dan ter goedkeuring of advisering naar de verschillende waterschappen wordt doorgestuurd.

Dus tegen januari hebben wij een volledig overzicht over de stand van zaken inzake de acties van de deelbekkenbeheerplan.

Dank u.

De heer Gybels

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Ik wil er toch nog wel wat aan toevoegen in verband met het domein Den Blakken.

Den Blakken is een heel klein domein van de provincie. Zo klein zelfs dat men het in de publicaties van de provincie soms wel eens vergeet. Maar tot daartoe.

Men moet wel weten waarom men het domein heeft aangekocht.

Het doel van de aankoop was namelijk de ondersteuning van de plaatselijke sierteelt.

We hebben daarnet van de gedeputeerde al gehoord dat wat de promotie en de toeristische inslag betreft er goed wordt samengewerkt tussen de provincie en de gemeente. De gemeente probeert met zijn nieuwe toeristische dienst zoveel mogelijk Den Blakken te betrekken in de activiteiten.

Maar de uitstraling van Den Blakken is de promotietuin.

Men komt van heinde en ver niet op zich voor Den Blakken en ook voor dat hele kleine bosje, maar voor de promotietuin.

U weet allen dat tuinieren en tuinen in de lift zitten. Meer nog, een tuin wordt een statussymbool.

Wanneer de promotietuin zal uitgebreid worden, zal dat zeker en vast het succes van Den Blakken nog verhogen. En ik kan eraan toevoegen dat wij in Wetteren op zoek zijn en ook bijna rond zijn met de aankoop van meer dan vier hectaren om daar de boscompensatie te verrichten, zodanig dat min twee plus twee wordt, zodanig dat wat min is eigenlijk in plus eindigt.

Dank u.

DEBATTEN

De heer Maes

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
Eventjes nog over de exoten.

Het is inderdaad een goede zaak dat de nazorg nu vanuit de provincie gebeurt. Maar wat met de private grachten?

Er zijn ook nog een aantal private grachten. Is daar voldoende aandacht voor detectie?

Als er een probleem is geweest, is er daar dan ook nazorg? Want anders denk ik dat men besmettingshaarden zal blijven hebben, ook vanuit de private grachten.

Dank u.

De heer gedeputeerde Hertog

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Wat doen geen ruiming van private grachten natuurlijk. Het blijft private grond.

Wanneer ze gedetecteerd worden, stellen we wel de eigenaar op de hoogte van het feit dat er een probleem is en dat hij moet optreden.

Wat sluiten wel de gracht af van de andere waterlopen via een soort netsysteem, zodanig dat er een buffer ontstaat en de plantjes niet meer verder geraken.

Dus het water kan er gemakkelijk doorstromen, maar de planten worden tegengehouden.

Dank u.

De heer De Roo

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Ik wil heel kort nog even verduidelijken wat ik bedoel met het betrekken van de tuincentra in de sensibilisering.

Ik wou gewoon stellen dat het toch mogelijk moet zijn om een soort van gebruiksaanwijzing aan die plantjes te bevestigen, waarop vermeld staat wat het gevaar is als men die plantjes weggooit.

Er zijn mensen die een visje gaan kopen voor in hun aquarium. Ze steken daar een plantje bij. Het visje gaat 14 dagen later dood en ze kieperen alles gewoon achter in de tuin in de gracht, ergens uit onwetendheid.

Daar zou men via de tuincentra de mensen kunnen op wijzen. Dat kost toch niet veel geld.

Dank u.

WEGEN EN MOBILITEIT

BELEIDSNOTA P. 31: 2.8 WEGEN EN MOBILITEIT – TUSSENKOMST OVER MOBILITEIT

De heer Fiers

Dames en Heren, zoals u weet probeer ik af en toe iets in een breder perspectief te zetten. Ik zal dat nu ook proberen over mobiliteit want wat is het probleem nu? Nu we de provinciale wegen overdragen, moet de provincie zichzelf herdefiniëren op het vlak van haar taakstelling inzake mobiliteit. Hier kunnen we uiteraard de kans grijpen om een hoger doel te dienen, zoals het tegengaan van de opwarming van het klimaat. In een streven naar een vermindering van de uitstoot van CO₂ kan de provincie nu ook een voortrekkersrol spelen, nu er veel middelen zijn vrijgekomen en in de toekomst nog zullen vrijkomen. Bovendien lezen we in de beleidsnota dat de provincie het Kyoto-protocol wil ondertekenen waardoor dit engagement nog concreter wordt. Dit komt helaas niet erg uit de verf. Niet in de nota, niet in het budget. Wat kan de provincie nog meer doen? Een aantal bedenkingen:

1. er vloeien middelen naar trage wegen: we gaan gemeenten ondersteunen, maar dit is natuurlijk redelijk vrijblijvend. Want dat betekent dat het initiatief toch grotendeels van de gemeenten zelf zal moeten komen. Een van de grootste knelpunten is het juridische aspect. Wanneer aangelanden bijvoorbeeld de ligging of het publiek karakter van een trage weg betwisten. Dit scherp stellen is een dure en tijdrovende aangelegenheid, waar gemeenten dikwijls voor passen. Kan de provincie tussenbeide komen in de kosten van procedure? Eventueel de procedure zelf voeren of eventueel advocatenkosten ten laste nemen, een suggestie.
2. De provincie heeft een traditie inzake de subsidiëring van fietspaden. Je zou verwachten dat we hier nu in een stroomversnelling zouden terechtkomen. De eerste gedeputeerde heeft al iets in die richting gesuggereerd. Wellicht moeten we het aan de gemeenten communiceren dat die middelen hier meer voor handen zijn.
Mijn vraag: is dit signaal naar de gemeenten gecommuniceerd? Weten zij dat voldoende?
Toevallig las ik iets over mijn hinterland, de plannen voor een fietspad langsheen de spoorlijn tussen Melle en Zottegem. Ik las daar nergens anders iets van.
Kan dit dossier bespoedigd worden nu men de middelen heeft?
Is men van plan om hier ook proactief te werk te gaan?
We hebben het boven regionaal fietspadenplan, misschien moeten we zelf nog actiever zijn om dat zelf verder te gaan ontwikkelen, de gemeenten daartoe aan te porren, Misschien ligt niet het probleem bij het gebrek aan middelen, maar misschien bij het gebrek aan personeel, aangezien dit nu misschien andere taken gekregen heeft of verminderd is?
3. Er wordt een grootscheepse sensibilisering van verschillende doelgroepen aangekondigd. Een van de doelgroepen is het eigen personeel, wat wij inderdaad toejuichen. Maar misschien moeten we de deputatie ook even als doelgroep nemen: er gebeuren nogal wat verplaatsingen binnen de provincie. Misschien is het geen slecht idee om te rijden met hybride wagens zodra die mogelijkheid zich aandient. Dat was een van de suggesties van Al Gore. Iedereen vond dat toen goed, dus laat ons dat in de praktijk brengen. Misschien een suggestie voor de raad zelf, misschien is dat ook een interessante doelgroep. Misschien moeten we een inspanning doen, 2 vergaderingen van 2 uur bundelen in 1 vergadering van 4 uur. Dat bespaart ons om de zoveel keren een kleine volksverhuizing en het is bovendien ook een stuk goedkoper. Misschien kan het bureau hier deze handschoenen opnemen? Als iedereen daarover nadenkt, gaan we misschien nog een eindje verder geraken. Waarbij ik niet wil zeggen, 2 vergaderingen van een half uur in een uur proberen samenvatten of zoiets.
4. Last but not least, de overdracht van de provinciale wegen heeft natuurlijk ook een invloed op onze zeggenschap over mobiliteit. Als eigenaar en beheerder van wegen waren we een belangrijke speler op het vlak van de organisatie van mobiliteit, daar waar mobiliteit overigens raakt aan ruimtelijke ordening en economie. Over gewestwegen wordt ons hooguit om advies gevraagd. Persoonlijk vind ik dat de provincie goed geplaatst is om mee het planningsbeleid vorm te geven. We zijn dikwijls beter geplaatst dan lokale besturen, waar 'het Nimby-syndroom' dan heel sterk speelt, en we zijn dichterbij dan het gewest. Ik vind het een beetje jammer dat we nu een stuk 'leverage' gaan verliezen, maar het zal mij bijzonder interesseren hoe de deputatie hier tegenover staat. Wat wil men in de toekomst daar zelf mee aanvangen?

Dank u.

BELEIDSNOTA P.31: 2.8 WEGEN EN MOBILITEIT – TUSSENKOMST OVER MOBILITEIT

De heer Beke

Dank u, Voorzitter, Gedeputeerden, Collega's,

Het is daarnet gezegd, en het is al verschillende keren gezegd dat het overdragen van provinciale wegen nieuwe mogelijkheden creëert voor ons provinciaal beleid, zeker op het vlak van wat gemeenzaam wordt genoemd, 'trage wegen'. Misschien is een andere benaming beter 'trage mobiliteit', zijnde het ontwikkelen van wandel- en fietspaden (-routes).

1. Wat de aanleg betreft, de laatste jaren is er nogal wat te doen geweest over de aanleg van fietspaden. Ik verwijs naar een paar persberichten.

DEBATTEN

Een eerste persbericht van 7 april 2008 "Vlaanderen wacht nog op tweeduizend km fietspad". Daarin wordt gezegd dat de Vlaamse gemeenten in de voorbije vier jaar amper 173 km nieuwe fietspaden hebben aangelegd, vooral langsheen de gewestwegen. Om in Vlaanderen een optimaal fietsroute-netwerk te realiseren heeft men ongeveer 11 000 km nodig (inclusief de 3 336 km langsheen de gewestwegen). Er is dus nog een lange weg te rijden, te fietsen of af te leggen en er zijn nog de vele fietspaden in slechte staat, of in een onveilige toestand of zelfs gewoon doodlopend.

In een tweede persbericht van 17 september – dat wat optimistischer klonk, misschien is het een reactie op het vorige – deelde de Vlaamse regering plots mee dat er op korte termijn 240 km fietspad bijkomt. Dit kadert binnen het mobiliteitsconvenant tussen de Vlaamse overheid en de gemeenten. Er wordt gestreefd naar de aanleg van gemiddeld ongeveer 500 km per jaar.

Mijn vraag is in dat geheel, hoe is de positie van de provincie daarin, op het vlak van de aanleg van fietsroutes?

Wij subsidiëren vooral, maar welke rol, eventueel nieuwe rol kunnen wij daarin spelen?

Als we vergelijken met Nederland dan ligt de situatie wat duidelijker. Daar zijn de gemeenten verantwoordelijk voor hun eigen fietspaden, ze leggen ze aan, ze financieren ze. Terwijl de provincies zich positioneren op de 'bovenlokale fietspaden' of diegenen die gelegen zijn langs de grote wegen.

2. Iets wat meer in het nieuws is gekomen, de veiligheid of de onveiligheid langs de fietspaden en die fietsroutes. Zo is er het feit dat het gemeentebestuur van Kluisbergen dranghekkens heeft moeten plaatsen aan de gevaarlijke oversteekplaatsen van een nochtans pas nieuw aangelegd fietspad naar Leupegem. Wellicht ook nog aan andere 'zwarte punten'. Dat bewijst dat er vandaag nog nieuwe fietspaden worden aangelegd, waar toch fietsonveilige situaties zich voordoen.

Dit brengt mij ook tot reeds langer bestaande fietswegen onder andere een van de eerste die we hebben aangelegd, of mede gerealiseerd in onze provincie, de fietsroute langsheen De Lieve. Daar waar dit een veilige fietsroute was, stel ik vast dat de afschermpaaltjes, die de toegang moeten verhinderen van auto's, zijn weggenomen (althans deze zomer) met alle gevolgen van dien ... Af en toe doemt dan een auto op een redelijk smal fietspad op met weinige uitwijkmogelijkheden. We werden zelf geconfronteerd met plots een opdoemende zware landbouwtractor, die zo breed was als het fietspad zelf, waardoor de fietsers alleen nog naar de wegberm konden uitwijken! Ik kan wel begrip opbrengen omdat daar nogal wat landbouwgrond ligt. Maar ik wil er op wijzen dat het wel goed is fietsroutes aan te leggen, maar dat het veiligheidsaspect hierbij heel belangrijk is.

Mijn vraag: welke rol speelt de provincie hierin? Waarschijnlijk is het onderhoud en veiligheidsaspect iets van gemeentelijke aard, maar het zou toch belangrijk zijn dat zeker voor die fietsroutes op lange afstand, de provincie daar zeker ook een toezicht op uitoefent en eventueel optreedt.

3. Hoe ver staat het met de realisaties van de grensoverschrijdende fietsroutes met Zeeuws-Vlaanderen waar heel mooie mogelijkheden liggen, aansluitend op ons Krekengebied?

Ik had vorig jaar ook al een vraag gesteld. Ik wil herinneren aan mijn pleidooi tot de realisatie van die grensoverschrijdende fietsmogelijkheden.

Gezien het feit dat er na het wegvallen van onze provinciewegen er meer mogelijkheden ontstaan voor andere mobiliteitsopdrachten in bijzonder de 'trage mobiliteit'. De collega's van Groen! hebben hier ook op gealludeerd.

Hoe wil en kan de provincie dit aspect realiseren?

Kan en wil de provincie, rekening houdend met de aan haar beperkt toevertrouwde opdracht, op vlak van de mobiliteit hier toch een actievere rol spelen en misschien het terrein innemen, daar waar andere besturen, hetzij Vlaanderen of de gemeenten die niet vervullen?

Mijn laatste punt, Voorzitter, ik heb het in het verleden ook al een paar keer aangehaald, het is onze rol ten aanzien van De Lijn, die een belangrijke actor is op het vlak van de mobiliteit.

Bij mijn weten zijn wij, bij wijze van spreken, 'aandeelhouder' van De Lijn, of zit er minstens nog geld van de provincie in De Lijn. Eigenlijk hebben wij daar weinig te vertellen.

Tot op heden spelen we wat betreft het openbaar vervoer een bescheiden tot een bijna onbestaande rol. Ik wil toch een pleidooi houden om hierin de situatie te proberen veranderen en een belangrijkere rol op te eisen en te spelen op het vlak van het openbaar vervoer.

Als bovenlokaal bestuur zijn wij immers zeer goed geplaatst om hierin een taak te vervullen. Openbaar vervoer is bij uitstek een bovenlokaal mobiliteitsgegeven. Het situeert zich in ruime mate op het Vlaamse niveau (maar daar is het dan weer te groot op het Vlaamse niveau). De Lijn heeft zelf ook geopteerd voor provinciale afdelingen, provinciale entiteiten, dus het is bij uitstek een bovenlokale aangelegenheid. En dat is ook waar voor bijvoorbeeld de Gentse regio. Willen we het openbaar vervoer optimaliseren, dan moet het ver kunnen penetreren in de ruime omgeving.

In Limburg zien we dat de gouverneur – weliswaar als Vlaams Commissaris – daar een toonaangevende rol probeert te spelen, met nieuwe ontwikkelingen, denk aan de sneltrams, de mogelijkheid van de combinatie 'trein-tram'. Maar ik kan mij moeilijk voorstellen dat hij die rol zal spelen en dat de Limburgse provincieraad niet zal tussenkomen, integendeel, ook die Limburgse provincieraad en het provinciebestuur proberen daar een rol in te spelen. Op dat terrein is er nog een belangrijke rol weggelegd.

Wellicht kunnen wij die rol als provincie geleidelijk aan opeisen. Misschien moeten we eens met een aantal instanties, Vlaanderen, De Lijn, ... daarover rond de tafel gaan zitten.

Snel en comfortabel vervoer op grotere afstand, Parkeren & Rijden, dat zijn allerlei aspecten waar wij ons mede zouden kunnen in profileren.

Dus een pleidooi om in de mobiliteit een grotere taak op ons te nemen, zeker op het vlak van 'trage mobiliteit', maar desgevallend ook wat betreft het openbaar vervoer. Laat staan op het vlak van algemene mobiliteit, want mobiliteit is vandaag, maar morgen nog meer, zeker een maatschappelijk probleem, een maatschappelijk gegeven.

Dank u.

BELEIDSNOTA P. 31: 2.8 WEGEN EN MOBILITEIT – PROVINCIEWEGEN: VRAGEN OVER DE OVERDRACHT VAN DE SECUNDAIRE PROVINCIEWEGEN EN EEN GEDEELTE VAN DE LOKALE PROVINCIEWEGEN AAN HET VLAAMSE GEWEST

De heer Roelens

Mijnheer de Voorzitter, Collega's

In de beleidsnota staat vermeld dat de secundaire provinciewegen en een gedeelte van de lokale provinciewegen per 1 januari 2009 aan het Vlaams gewest worden overgedragen. Toch wordt een budget van 1 040 000 EUR voorzien voor onderhoud mocht de timing van overdracht vertraging oplopen. Indien de overdracht vertraging oploopt en de overdracht praktisch in de loop van 2009 gebeurt, wordt dan die periode door Vlaanderen aan de provincie teruggestort, zoals dat voor de winterdienst het geval is?

Dank u.

BELEIDSNOTA P. 31: 2.8 WEGEN EN MOBILITEIT - TRAGE WEGEN: ALGEMENE TUSSENKOMST

De heer Van Hove

Mijnheer de Voorzitter, Collega's,

De Vlaamse Landmaatschappij heeft van minister Kris Peeters de principiële goedkeuring gekregen om in de regio "Scheldeveld" (een gebied tussen Schelde en Leie – interfluvium = een gebied tussen de stroomgebieden van twee rivieren) een plattelandsproject met Europese steun uit te werken.

De VLM richt zich voornamelijk op plattelandsprojecten waarbij gebiedsgerichtheid en intergemeentelijke samenwerking een pluspunt kunnen zijn en waarbij de knowhow en de technische deskundigheid van de VLM kunnen benut worden.

De VLM beschikt over juiste informatie met betrekking tot de wegen die bij de ruilverkaveling gewijzigd werden en kan de wijzigingen en afschaffingen van de buurtwegen in kaart brengen, zodat een discussienota op gemeentelijk niveau kan worden behandeld omtrent het behoud of het afschaffen van trage wegen.

Na deze discussie en beslissing omtrent de functionaliteit van de buurtwegen kan dan een definitief instrument, wat ik een soort stratenplan durf te noemen, opgemaakt worden dat dienstig is voor vele diensten, recreanten, landbouwers, en andere.

Discussies over eigenaarsrechten, erfdienstbaarheden, verkeerdelijk opgetrokken afsluitingen, betwistingen, politieverordeningen zijn zo van de baan.

DEBATTEN

Vele gemeenten in Oost-Vlaanderen zijn bezig met de inventarisatie van hun trage wegen op verschillende manieren. Onafhankelijk van elkaar.

De bedoeling is en blijft echter steeds dezelfde, namelijk, een juridisch en recreatief kader schetsen, een bruikbaar instrument hebben over de trage wegen voor de verschillende geledingen van onze maatschappij.

Sommige gemeenten, waaronder Gavere, hebben reeds de principiële vraag gesteld aan de VLM om een trage wegen-project op te starten. Een project liefst bruikbaar voor alle gemeenten in een zelfde gebied. Veel van deze projecten worden gesubsidieerd met aanzienlijke Europese subsidies met een andere partner, hetzij gemeente of provincie, die betalen de rest.

Het zou in deze optiek voor het trage wegen-project een meerwaarde betekenen indien het provinciebestuur als partner zou kunnen optreden in dit project naast de gemeentebesturen. Ook de provincie en uiteraard de gemeenten zelf, kunnen baat hebben bij een kaart met trage wegen die juridisch correct is en onder meer kan gebruikt worden voor recreatieve doeleinden.

De deputatie is nog altijd de instantie die buurtwegen afschaft of wijzigt en zal dus sowieso in de loop van de tijd in dit project betrokken raken.

Waarom dan niet direct als partner mee instappen, zodat de betrokkenheid maximaal is of wordt? Het zou goed zijn mocht de provincie instappen in het project en bijvoorbeeld werken aan een trage wegen-knooppunten-netwerk. Onder meer de trage wegen in kaart brengen en ze (ik zeg maar wat) met een groene stippellijn aanduiden zodat de recreant weet dat hij op openbaar en toegankelijk terrein vertoeft. Opmaak van een recreatieve kaart naar analogie met het provinciaal fietsroutenetwerk.

Bij het nalezen van het Provinciaal Milieubeleidsplan merk ik dat het 'Project 9' spreekt over de uitbouw van een trage wegen netwerk en dat men hulp wil bieden aan steden en gemeenten. Ik denk dan ook dat dergelijke plattelandsinitiatieven ten volle de steun van het provinciebestuur zouden moeten krijgen zoals beschreven in het milieubeleidsplan.

Samenvattend kan ik zeggen dat iedere gemeente op het vlak van trage wegen zijn eigen ding aan het doen is. Wat geen uitzicht biedt op een coherent beleid. Dat er voldoende Europees geld ter beschikking wordt gesteld van VLM om dergelijke projecten af te ronden. Dat de provincie een ondersteunende en coördinerende rol kan spelen op dat vlak. Onder meer om te vermijden dat de niets vermoedende wandelaar in een conflictsituatie verzeild geraakt waarbij hij het risico loopt te worden weggestuurd door vermeende grondeigenaars.

Ik denk dat er snel een bovengemeentelijke ondersteuning van de provincie kan komen. Dank u.

BELEIDSNOTA P. 31: 2.8 WEGEN EN MOBILITEIT - TRAGE WEGEN: ALGEMENE TUSSENKOMST

De heer Veys

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, het feit dat diverse collega's reeds zijn tussengekomen over de problematiek van de trage wegen denk ik toch dat het onderwerp van trage wegen hip is of hip is geworden, toch meer dan de voorbije jaren. Ik denk enerzijds het feit dat ondanks het hippe karakter, misschien de realisaties nog even op zich laten wachten. Ik denk dat collega Fiers daar reeds op gewezen heeft op de juridische problematiek en terecht een pleidooi houdt voor eventueel een ondersteunde positie vanuit de provincie Oost-Vlaanderen. Dat er meteen middelen moeten tegenover staan is een andere kwestie. Procederen kan soms zeer veel geld kosten, tot bij de Raad van State. Anderzijds denk ik dat wij een ondersteuningspolitiek kunnen voeren.

Ik heb even kort gekeken naar de webstek van de vzw Trage Wegen, een beetje de behoeder in Vlaanderen van deze problematiek. Zij hebben een trage wegenteller. Op die teller – en die gegevens gaan terug tot 29 oktober 2008, dus redelijk recent – zijn er 22 gemeenten die in totaal 84,8 km opengestelde wegen hebben in het kader van trage wegenbeleid. Er zijn reeds 19 gemeenten die een inventaris hebben opgesteld. Dat zijn er op zich niet veel. De gemeenten zijn ermee bezig, ik weet natuurlijk niet wat de effectieve realisaties betreft.

Vorig jaar ben ik er ook over tussengekomen, we hadden toen enkel de gemeente Wetteren met 4 opengestelde trage wegen voor een totaal van 1,5 km en Nevele met 1 opengestelde trage weg van 0,914 km. Deze gemeenten hebben niet bijkomende openstellingen gerealiseerd maar er zijn toch een aantal andere gemeenten zoals Gent, 2 opengestelde trage wegen met een totaal van 1,167 km, Destelbergen ook 1 opengestelde trage weg van 0,5 km, Dendermonde, hiervan heb ik geen gegevens over de lengte en Temse met 0,7 km en Buggenhout met 0,2 km. Dus, het proces is wel lopende. Het vordert, maar wat ik vorig jaar gevraagd heb – om ondersteuning vanuit de provincie Oost-Vlaanderen – is toen reeds een beetje gebleken dat de provincie daarin een beperkte rol wenst te spelen.

Ik ben even in het budget 2009 gaan bladeren. Daar heb ik enkel 1 post gevonden – subsidies ter ondersteuning lokale initiatieven op vlak van mobiliteit fietsen en trage wegen van 40 000 EUR – weliswaar een stijging met 15 000 EUR, dus van 25 000 EUR naar 40 000 EUR. Maar bij de toelichting zelf lees ik dan 'subsiëring van lokaal initiatief op vlak van mobiliteit in de ruime zin'. Deze dossiers zullen individueel worden voorgelegd aan de provincieraad. Daar mis ik een beetje het prioritair karakter van die lokale wegen. Ik vraag mij af wat er eigenlijk van die 40 000 EUR nog overblijft voor de specifieke ondersteuning op vlak van trage wegen.

Ik ben verder gaan graven in de budgetnota zelf voor 2009 en de provincie vertrekt enerzijds vanuit de vaststelling dat een aantal gemeenten niet over de nodige kennis beschikt. Ze zegt daarom dat er zal samengewerkt worden met partners op het vlak van trage wegen die al heel wat ervaring hebben, vzw Trage Wegen, Regionaal Landschap, Gemeenten, Landelijke Gilden en die de nodige methodieken en middelen kunnen aanbieden. Er zal hen daartoe een samenwerkingsovereenkomst afgesloten worden. Ik hoop dat wij daar zo snel mogelijk de vruchten mogen van plukken. Het is niet omdat er meteen samenwerkingsovereenkomsten worden afgesloten dat er ook effectief middelen worden voorzien. De samenwerking met vzw Trage Wegen heeft in het verleden al plaats gevonden, dus nieuwe elementen heb ik daar niet echt in gelezen. Er zal in samenwerking met VVP een vademecum trage wegen worden opgesteld, wat op zich wel een handig instrument kan zijn voor de lokale gemeenten. Tenzij u zegt dat het de bedoeling is dat particulieren zich daarop kunnen beroepen, dat zij daar ook nuttige informatie kunnen vinden.

Collega's, wanneer wij spreken over de problematiek van de trage wegen – het is ook aangetoond door voorgaande sprekers – hebben wij toch een historische rol te spelen door het in stand houden van deze trage wegen, men noemt ze nu 'trage wegen', maar het zijn de vroegere voet- en buurtwegen, jaagpaden, oude spoorwegbeddingen, enz. Ontwikkelingen daarvoor voor fietsers bijvoorbeeld is al een goede zaak, maar ook voor voetgangers kunnen wij nog verder onze rol spelen en onze ondersteuning geven. Vorig jaar heb ik de vraag gesteld hoe het concreet was met het beleidskader. Op de deputatie worden daar een aantal beslissingen rond genomen, ik verwijs onder meer naar de vragen van gemeenten in verband met de opheffing of de wijziging van trage wegen. U hebt toen gezegd dat er niet echt een algemeen beleidskader is, dat ze geval per geval worden bekeken. Het zou misschien niet slecht zijn dat de deputatie daar zelf een iets meer doorgedreven visie zou rond ontwikkelen.

Het is ook zo dat gemeenten blijkbaar enkel worden gestimuleerd in RUP's aandacht te hebben voor trage wegen indien ze dat ook in hun Ruimtelijke Structuurplannen hebben vermeld. Ik vind dat nogal een zeer defensieve houding. Ik denk dat zelfs die gemeenten die er geen aandacht voor hebben daar toch worden in aangemaand of in gemotiveerd. Ik zie dat in andere adviezen op bepaalde RUP's wij daar toch bepaalde initiatieven of bepaalde stimulansen in opnemen. Ook in het antwoord zei u dat de provincie stimulerend en coördinerend zou optreden, vooral bij de gemeenten bij wie er nog geen beleidsvisie is uitgewerkt. Ik weet niet of u voorbeelden kunt aangeven waarbij in de voorbije jaren de provincie daar een stimulant heeft betekend. Ik denk dat dit heel belangrijk is.

Het belang van die trage wegen is ook aangetoond. Vorige maand is er in het Vlaams Parlement een resolutie door alle politieke partijen goedgekeurd waarin de nood werd onderstreept om op Vlaams niveau de nodige middelen daarvoor ter beschikking te stellen. Eventueel zelfs via een herziening van de financiering van het gemeentefonds. Het spreekt voor zich dat ook wij als provincie Oost-Vlaanderen daar misschien toch moeten op ingaan en onszelf moeten bevragen in hoever we daar een rol kunnen spelen. Tenzij u straks naast die 40 000 EUR – waar ik toch vraagtekens heb – toch nog een aantal andere initiatieven zult rond ontwikkelen.

DEBATTEN

Tot slot en ten titel van informatie aan de collega's die daarrond ideeën willen opdoen, of een positieve noot van een aantal initiatieven die reeds lopende zijn, die hier nog niet door mij werden opgesomd in de provincie Oost-Vlaanderen, ik denk bijvoorbeeld aan de stad Geraardsbergen. Men is daar volop bezig met de herwaardering van trage wegen in Ophasselt. In Evergem is men volop bezig met de opmaak van een trage wegenplan. In Geraardsbergen eveneens. In Sint-Lievens-Houtem was er een vormingsavond rond het trage wegenproject. Ook in Merelbeke zijn er de vertelavonden geweest 'geef de naam een baan'.

Om met een kritische noot te eindigen wil ik er de leden van de deputatie nog aan herinneren dat er de problematiek is van de buurtweg in Waasmunster, waar men nog steeds aan het procederen is en waar ik de deputatie wil herinneren aan het belang van die trage wegen, dat ze ook daar dit mogen voorop stellen. Ik wil hen nog geruststellen. Het is niet alleen af en toe de deputatie van Oost-Vlaanderen die op dat vlak wordt bekritiseerd. Ook in Vlaams-Brabant heeft men blijkbaar in Dilbeek geblunderd (volgens de vzw Trage wegen) waar men een actieplan op de barricade voor de buurt- en voetwegen had gelanceerd, maar een week later een veel gebruikte voetweg in Dilbeek heeft afgeschaft om welgeteld een persoon ten dienste te zijn.
Dank u.

BELEIDSNOTA P. 32: 2.8 WEGEN EN MOBILITEIT – SENSIBILISEREN: DE VERDERE UITBOUW VAN HET VERKEERSPARK IN DOMEIN PUYENBROECK WACHTEBEKE EN OVER VERKEERSEDUCATIE

Mevrouw Colen

Zoals iedereen wel weet begint verkeersveiligheid met de kennis van de wegcode. Recent onderzoek bij de jeugd toonde nog maar eens aan dat vele jongeren de verkeersregels niet voldoende kennen. Vooral bij leerlingen van het secundair onderwijs bleek de kennis van de wegcode ondermaats. Ik weet dat de provincie al inspanningen levert om hieraan te verhelpen, maar initiatieven op dit terrein blijven nodig. Een verkeerspark is een uitstekend en aantrekkelijk middel om in een veilige omgeving concrete situaties te kunnen oefenen en ook zo de verkeersregels zich meer eigen te maken. Zo een verkeerspark is bij uitstek een taak van een overkoepelend bestuur, niet elke gemeente kan dat zelf inrichten. De provincie beschikt over een verkeerspark in het domein van Puyenbroeck.

Ik vraag mij af of dit verkeerspark niet een nog grotere rol kan spelen dan tot nu toe in de verkeersopvoeding, om nog meer jongeren te bereiken en niet alleen leerlingen van de lagere school. Of dat nog in de bestaande infrastructuur kan, weet ik niet, vandaar mijn vraag.

Hoe intensief wordt het bestaande verkeerspark al gebruikt?

Is de deputatie bereid om te onderzoeken of het niet verder kan worden uitgebouwd, of dit geen zinvolle bijdrage zou kunnen leveren aan de verkeersopvoeding. Welke nieuwe initiatieven of acties neemt de provincie in 2009 in verband met verkeerseducatie en vooral gericht op leerlingen van het secundair onderwijs?

De heer voorzitter

We komen aan de evenaar van deze zittijd, we zijn aan de 79ste tussenkomst, deze is voorbehouden aan de heer Luc Lampaert

BELEIDSNOTA P. 32: 2.8 WEGEN EN MOBILITEIT – SENSIBILISEREN: PREVENTIEACTIES VERKEERSVEILIGHEID BIJ JONGEREN

De heer Lampaert

Mijnheer de Voorzitter, Collega's,
Enkele jaren terug kwam de provincie Antwerpen in de pers bij de voorstelling van het fameuze Wodka-busje en ik denk dat ze daar toen trouwens heel wat positieve reacties hebben rond gekregen. Ik denk dat het ook aan de provincie Oost-Vlaanderen is, dat zij ook de taak heeft om te zorgen voor veilig autoverkeer en dat zij initiatieven nemen om de verkeersveiligheid te verbeteren.

Ik wil het eigenlijk niet alleen hebben over jongeren, want ik heb gelezen dat de tussenkomst specifiek gericht was naar jongeren maar eigenlijk ook naar alle mensen die in het weekendverkeer op de baan zijn. Ik denk dat het weekendverkeer als zodanig en het gevaar van het weekendverkeer moet kunnen aangepakt worden. Het is ook belangrijk dat wij blijvend de automobilisten kunnen overtuigen van aangepast rijgedrag, beperking van alcohol en drugs in het verkeer en noem maar op ... , een beetje aansluitend bij wat mijn collega daarjuist heeft gezegd.

Ik denk dat de overheid deze opdracht niet alleen aankan. De overheid kan wel een aantal initiatieven nemen, maar ik denk dat het goed is dat in deze zaak de overheid probeert contracten af te sluiten met private organisaties. Het is goed om zich te laten begeleiden door bijvoorbeeld 'Responsible Young Drivers', door iedereen welgekend, of door bijvoorbeeld 'Together for safer roads', een echte Oost-Vlaamse vzw die reeds enkele jaren bestaat en ook zeer actief is, maar eigenlijk wil uitgroeien tot een echte preventie-organisatie.

Ik weet, ze werken nu nog op beperkte schaal wegens gebrek aan middelen. Maar ik denk dat zij met de steun van de provincie toch wel een klein beetje zouden kunnen uitgroeien en zeker omdat ze echte Oost-Vlaamse roots hebben. Ik zou verwezen hebben naar de burgemeester van Assenede, maar die is al vertrokken, maar zij hebben hun roots in Assenede.

Regelmatig zouden preventieacties blijvend kunnen georganiseerd worden. Want preventie mag men niet een maal doen, preventie heeft ook niet zozeer te maken met af en toe eens een alcoholcontrole op de weg. Eens dat men met de politie en met de gouverneur in de pers brengt, denk ik dat men met preventie iets verder moet kunnen gaan dan alleen maar die repressieve acties die men soms organiseert. Hoewel die ook zeer goed zijn, versta mij niet verkeerd!

Ik zou willen vragen aan de gedeputeerde of hij mijn standpunt wat dat betreft volgt en of hij bereid is om bepaalde organisaties – weliswaar onder bepaalde omstandigheden – onder bepaalde voorwaarden, te subsidiëren.

BELEIDSNOTA P. 32: 2.8 WEGEN EN MOBILITEIT – FIETSPADEN REALISEREN: VRAAG NAAR DE PLANNING VOOR DE REALISATIE VAN EEN VEILIGE FIETSVERBINDING LANGS DE SPOORLIJN DEINZE-WAREGEM

De heer Heyerick

Dank u, Voorzitter, ik ga mijn tussenkomst heel kort houden, maar het gaat wel over een lang fietspad, dus dat compenseert.

Mijn vraag is heel concreet, hoever staat het met de plannen voor de aanleg van het fietspad tussen de twee steden, Deinze en Waregem, die eigenlijk voor een groot deel over onze gemeente Zulte loopt? Het is zo dat vorig jaar vanuit de diensten van de provincie alle opmetingen zijn gebeurd. Iedereen was heel positief dat dit plan uiteindelijk uitvoering zou gaan krijgen, maar alles is blijkbaar stilgevallen. Ik vermoed dat het misschien te maken heeft met het vertrek van een aantal mensen op die diensten, maar ik zou toch aandacht willen vragen voor dit dossier en vragen naar de stand van zaken.

De heer voorzitter

Mijnheer de Gedeputeerde Hertog, ik zou u willen vragen te antwoorden op de gestelde tussenkomsten en vragen.

De heer gedeputeerde Hertog

Sommige sprekers hebben ernaar verwezen dat we volgend jaar onze wegen overdragen. Dat eigenlijk dezelfde middelen voorzien zijn voor het onderhoud en dergelijke voor de wegen dan dat we dit jaar hebben, dat klopt, dat is grotendeels een afspiegeling van het budget van 2008, wat betreft ons wegenbeleid, omdat wij voorzichtig hebben willen zijn. Zolang er geen formele 100% sluitende afspraken gemaakt werden, hebben wij onze verantwoordelijkheid willen opnemen en hebben we die bedragen opnieuw ingeschreven.

DEBATTEN

Ondertussen zijn we zeker dat het grootste deel van die wegen op 1 januari zal overgedragen worden, dus er is wat dat betreft, Mijnheer Roelens, geen twijfel over wat betreft drie vierden van onze wegen effectief op 1 januari zullen worden overgedragen. Dat neemt niet weg dat de andere wegen, de lokale wegen, waarmee wij in onderhandeling zijn met de gemeenten, om ze over te dragen, dat er nog altijd eventuele onderhoudswerken moeten kunnen plaatsvinden. Vandaar dat er op dit ogenblik nog geen beslissing is genomen over een eventuele heroriëntatie van de middelen. Zolang wij verantwoordelijkheid dragen over die provinciale wegen zullen wij daar ook middelen voor voorzien om het onderhoud en dergelijke tot een goed einde te brengen. Ik denk wel dat de beleidsnota duidelijk maakt dat we ons de komende jaren alleszins meer willen toespitsen op de mobiliteitsthema's die we de afgelopen jaren meer en meer tot de onze hebben gemaakt.

Dan heb ik het over 'trage mobiliteit, zachte mobiliteit', ik weet niet hoe we het moeten noemen, alleszins het beleid rond fietspaden, het trage wegenbeleid, ook een stukje openbaar vervoer en het opzetten van allerlei acties om de mensen aan te zetten tot een veilig en duurzaam verplaatsingsgedrag. We kunnen daarover discussiëren, of dit nu al genoeg is, of het te weinig is, of dat het misschien te veel is. Misschien vinden sommigen dat al te veel. Ik denk alleszins dat we niet moeten blozen als we ons beleid van de afgelopen jaren naast datgene van de andere provincies plaatsen.

Een klein overzichtje van wat we nu al doen en wat we nog verder gaan doen in het komende jaar 2009.

Ik zal er dieper op ingaan, in eerste instantie:

- de uitbouw van het trage wegenbeleid, het verder subsidiëren van fietspaden en het uitbouwen van ons fietsbeleid.
- Het duurzaam woon-werkverkeer door middel van het provinciaal mobiliteitspunt.
- Het duurzaam woon-schoolverkeer waar we ook allerlei acties in ondernemen, materiaal ter beschikking stellen voor het fietspaden, scholen helpen bij het uitwerken van schoolvervoersplannen, schoolroutekaarten opstellen op gemeentelijk vlak. Volgend jaar komt onder meer Wetteren aan de beurt.
- Ook onze rol bij het promoten en het uitbouwen van het openbaar vervoer. Ik weet, er is naar verwezen door collega Beke. Onder meer, dat we daar een beperkte rol in hebben. We zijn weliswaar aandeelhouder in De Lijn, maar dat zijn we bijna statutair. We hebben daar een beperkte rol in.
- We zijn gestart met het oprichten van ons tweede spoorlijncomité, dat enkele weken geleden het licht heeft gezien. Wellicht gaan we ook volgend jaar ook over tot de oprichting van een derde spoorlijncomité.
- Er zijn ook een aantal acties en dat gebeurt via het overleg met De Lijn rond nieuwe lijnen die ingelegd worden voor het busvervoer, onder meer voor een betere busverbinding naar Puyenbroeck, onder meer een betere busverbinding naar De Gavers en onder meer ook de snelbus die Aalst en Sint-Niklaas over Dendermonde gaat verbinden met elkaar, zodanig dat collega Couckuyt en ik meer met elkaar in contact kunnen komen. Dit is echt wel een slechte verbinding. Dit zijn dus de tweede, de derde en de vijfde gemeente van Oost-Vlaanderen en die zijn nauwelijks met elkaar verbonden, al helemaal niet met de trein. Er komt nu ook een snelbus en ik kan u zeggen dat die drie projecten alleszins tot stand gebracht zijn door onze goede contacten met De Lijn. Het is niet zo dat wij die contacten niet gebruiken, alleen zijn we altijd ook afhankelijk van onze overredingskracht, maar is het wel De Lijn die het werk effectief moet doen.

Collega Fiers verwees naar de planning know how die we zouden kunnen verliezen doordat we de wegen kwijtspelen. Dat hoeft niet noodzakelijk zo te zijn. De decreetgever heeft beslist dat de provincies onder meer de tracéstudies en dergelijke voor secundaire wegen tot hun taak kunnen rekenen. Wij hebben daar in het verleden nooit veel werk van gemaakt, omdat wij met onze eigen provinciale wegen al genoeg werk hadden. Het is niet dus omdat we geen provinciale wegen meer hebben dat er dus geen planningstaak voor de dienst Mobiliteit en de dienst Ruimtelijke Ordening zou zijn wat betreft het wegenbeleid in de provincie, integendeel. De decreetgever heeft daar zelfs expliciet naar verwezen.

Misschien over het trage wegenbeleid, waar verschillende sprekers naar verwezen hebben. Het is inderdaad zo dat we volgend jaar werk zullen maken van een verdere uitbouw van het trage wegenbeleid, maar dat zal niet op een manier gebeuren zoals we dat met een lange afstand fietspaden of fietsroutenetwerken kunnen doen. Trage wegen zijn bij uitstek zeer lokale fenomenen, waar heel veel lokale terreinkennis voor nodig is. Eigenlijk ligt de core business daar bij de gemeenten. We gaan ze wel begeleiden, ondersteunen, een vademecum aanreiken in samenwerking met Trage Wegen, met Landelijke Gilden, met de VVP, zodanig dat zij op een zeer efficiënte manier, als zij daar werk van willen maken, tot een trage wegenbeleid kunnen komen. We kunnen hen daartoe ook ondersteunen onder meer bijvoorbeeld door het voorzien – wanneer zij een uitgewerkt trage wegennetwerk hebben – van medewerking, aan het tot stand brengen van de plannetjes, of het meewerken aan de paaltjes die het netwerk van trage wegen afkaderen. Ik denk dat de nota waarnaar werd verwezen en die al op de deputatie is geweest enkele maanden geleden, daar al een opsomming van geeft.

Is dat te weinig? Het is de eerste start. We zullen zien de komende jaren wat het geeft. Ik denk alleszins dat we daar een mooie bijdrage kunnen leveren naar een thema dat effectief, zoals collega Veys het daarstraks zei, 'hip is en hot is', je kan er niet naast kijken. Er zijn hier heel veel gemeenten actief.

U was eigenlijk nog de pilootgemeente vergeten die ook uit de provincie Oost-Vlaanderen komt. Ik denk dat Temse een van de gemeenten was die daar lang geleden voor het eerst mee begonnen is om een echt volledig netwerk uit te bouwen. Wachtebeke ook. We hebben hier wel al enkele gemeenten die als goede voorbeelden kunnen dienen, maar wij gaan die dus verder ondersteunen.

Ook die gemeenten die daarop nog niet actief zijn gaan wij informatie op maat aanreiken. Wij gaan hen stimuleren in het aanmaken van een trage wegenplan door middel van een vademecum, door middel ook van onze know how. Want de wetgeving op de buurtwegen is nog altijd onze taak en we zullen ze wat dat betreft ook volledig ondersteunen. Er zijn ook plannen – er werd ernaar verwezen – om ook een buurtwegentoets op te nemen bij de opmaak van de RUP's, zodanig dat er een visie op trage wegen wordt opgenomen in het opmaken van onze RUP's.

Men werkt momenteel aan een 'decreet trage wegen'. Het parlement is daar volop mee bezig. We spelen daar ook via de VVP onze rol in, zodanig dat er een duidelijke taakverdeling tussen provincies, gemeenten en Vlaamse overheid tot stand zou kunnen komen.

Door collega Beke werd gevraagd om op het vlak van de mobiliteit een actievere rol te spelen. We hebben al onze overeenkomst over fietsbeleid, de overeenkomst fietsfonds, de overeenkomst ongevallen Gis, de overeenkomst over het provinciaal mobiliteitspunt.

Het is niet echt weinig. We doen zelfs nog meer, advies en beoordeling van sommige infrastructuurprojecten. We zijn ook bouwheer van de fietspaden. Ik heb daarnet verwezen naar het beleid trage wegen en het beheer van de atlas der buurtwegen, verkeerseducatie waar ik zodadelijk nog op terugkom, waar wij een stuk uit doen.

Duurzaam woon-schoolverkeer, woon-werkverkeer, de Staten-Generaal, waarrond wij over enkele weken een speciale commissiezitting hebben en waar ook zal blijken dat de afspraken tussen de verschillende wegbeheerders toch vrij goed verlopen, inclusief ons. Mogelijkheden die we zelf nog zien voor de toekomst, is inderdaad nog meer actief betrokken worden bij De Lijn. We hebben dat in het verleden op een meer informele manier gedaan, maar we zouden dat verder willen uitbouwen.

Het trage wegenbeleid waarnaar ik al verwezen heb.

De uitbouw van de dienst Mobiliteit naar een meer onderbouwde mobiliteitsdienst. Tot nu toe was het voornamelijk een dienst Wegen met daaraan een stukje mobiliteit. Het is de bedoeling om die in de toekomst meer uit te bouwen tot een echte mobiliteitsdienst.

DEBATTEN

De grensoverschrijdende fietsroutes regio Scheldemond. Als er in de grensgemeenten fietspaden worden aangelegd gaat er altijd speciale aandacht naar de linken met Nederland omdat Nederland inderdaad ook goed voorzien is van goede en degelijke fietspaden. In de streefbeeldstudie van de N403 werd onder meer een oplossing uitgewerkt om de Oost-Vlaamse fietspaden naadloos te laten aansluiten op de fietspaden. In Hulst en in Sint-Gillis-Waas en in Beveren loopt momenteel het project 'aanleg fietspad op de Koningsdijk' in het kader van het project 'Staats-Spaanse Linies' en dat gebeurt onder meer ook in samenwerking met Nederland in het kader van een Europees project. Dus wij zetten daar wel op in om die grensoverschrijdende mobiliteit te doen.

Ik denk dat ik op de vraag van mijnheer Roelens eigenlijk al grotendeels geantwoord heb. We doen dat uit voorzichtigheidsoverwegingen, maar er mag geen twijfel over zijn: 3/4 van het wegennet gaat effectief op 1 januari 2009 weg. We hebben een afspraak voor die terugbetaling wat betreft onze winterdienst. Voor de andere zaken is dat niet nodig.

Collega Van Hove, ook het trage wegenbeleid, ik denk dat ik een groot stuk van de antwoorden al verwerkt heb in de andere. Er is ook een paar keer verwezen dat een goed uitgewerkt trage wegenbeleid heel wat discussies zou kunnen oplossen en heel wat discussies uit de weg zou kunnen gaan. Ik ben daar nog niet zo zeker van. Ik denk dat wanneer wij met zijn allen echt een trage wegenbeleid beginnen uit te werken, dat het misschien in eerste instantie wel eens tot meer discussies zou kunnen leiden dan tot minder. Omdat er nu heel wat zagezegd trage wegen, die eigenlijk openbaar zouden moeten zijn, door vele mensen als een private weg worden gebruikt en wanneer het voor iedereen kristalhelder is dat het eigenlijk een openbare weg is, zou dat in eerste instantie wel eens tot meer discussie kunnen leiden. Maar het zijn geen private wegen, het zijn openbare wegen. We zullen daar dus verder werk van maken. Trage wegen van Tanguy Veys is eigenlijk in dezelfde zin beantwoord.

Mevrouw Colen over de verkeersveiligheid en de verkeerseducatie. Zijn we bereid te onderzoeken hoe het bestaande verkeerspark kan worden uitgebouwd? Uiteraard zijn wij daartoe bereid, maar eigenlijk doen wij daar al heel wat in samenwerking met de federale politie. In het verkeerspark worden jaarlijks in de maanden april, mei, juni en ook een stukje in juli, verkeerslessen gegeven aan leerlingen van het lager onderwijs. Ze worden eind juni begin juli afgesloten met 'de finale van verkeersveiligheid', waarbij er een soort van kampioenschap in de verkeersveiligheid wordt georganiseerd.

In de maanden juli en augustus wordt het verkeerspark eerder op recreatieve basis uitgebaat. Buiten de maanden die ik daarnet vernoemd heb, wordt het park ook nog ter beschikking gesteld van scholen en van de federale politie wanneer er zeer specifieke vragen zijn om een school te laten oefenen. De verantwoordelijke van het verkeersonderricht van de politie ziet zelf voorlopig geen mogelijkheid om nog tot een extra uitbreiding van de werking op het verkeerspark te komen. Het heeft weinig zin om het permanent open te stellen wanneer de politie zich niet kan vrijmaken. De verkeerseducatieve dienst van de federale politie zit nu aan zijn maximumcapaciteit. Zij verkiezen om niet meer naar Puyenbroeck komen, ze verkiezen vaak ook om niet alleen op een verkeerspark te oefenen maar in 'real life situations'. Ze gaan met de kinderen op de baan gaan fietsen en doen daar aan verkeerseducatie en aan verkeersonderricht.

Het verkeerspark heeft zeker zijn zin, maar een deel van hun verkeerseducatieve acties willen zij gewoon op de normale weg doen. Zij zien daar momenteel geen mogelijkheid om dat verder uit te breiden.

De nieuwe acties waarnaar u vroeg, in 2009 ondernemen we nieuwe acties op vlak van verkeerseducatie, gericht op leerlingen van het secundair onderwijs. In 2008 en 2009 stappen we in het Europese project 'Connects' dat onder meer gericht is op het secundair onderwijs. Het is de bedoeling dat de deelnemende secundaire scholen in Oost-Vlaanderen – dat zullen er een tiental zijn – verkeersonderricht geven, dat zij ook zelfgemaakte videofilms produceren in verband met verkeersveiligheid en dat ze die insturen. Die filmpjes nemen dan deel aan een Europese wedstrijd waarbij de beste films worden uitverkoren. Deze filmpjes worden onderling uitgewisseld in de verschillende scholen en daar kan men uit leren.

We kochten in 2008 ook de fietskoffers die aan alle Oost-Vlaamse politiezones ter beschikking werden gesteld en die zij ook kunnen gebruiken in hun werking naar scholen toe. Dat richt zich voornamelijk op het 5de en 6de leerjaar lager onderwijs maar ook op de 1ste en 2de graad van het secundair onderwijs. Alle politiezones, behalve een, zijn daar ingestapt. We zullen in 2009 waarschijnlijk in overleg met de dienst onderwijs een ideeënwedstrijd in verband met reflecterende gadgets en dergelijke voor secundaire scholen lanceren, waarbij leerlingen zelf hun gadgets kunnen maken. Vaak worden zij vandaag verplicht om fluorescerende kledij te dragen die ze niet mooi vinden. Het idee daarachter is om hen dingen te laten dragen die ze zelf wel leuk vinden, waardoor het effect zal toenemen.

In 2008 stelden wij ook de zichtbaarheidskoffer voor het secundair onderwijs samen waarmee op een aanschouwelijke manier de voordelen van fluorescerend en reflecterend materiaal gedemonstreerd worden.

Ten slotte hebben wij ook natuurlijk onze schoolroutekaarten waarnaar ik daarstraks verwees. Dat is vorig jaar in Deinze gebeurd. Dit jaar gaan we ook in Wetteren onder meer een nieuwe schoolroutekaart tot stand brengen.

De vraag van collega Lampaert:

Ons beleid inzake verkeersveiligheid loopt inderdaad over verschillende sporen. Er is het streven naar een veilige infrastructuur en daarin passen eigenlijk ook onze investeringen naar het fietspadenbeleid en de verdere uitbouw naar het trage wegenbeleid, het trage wegennetwerk, waarschijnlijk nog veiliger dan het fietspadennetwerk. Een element dat natuurlijk quasi volledig aan de bevoegdheid van de provincie ontsnapt is de verkeershandhaving. Op het vlak van verkeerscontroles en het bestraffen van verkeers-overtredingen speelt de gouverneur weliswaar een rol in zijn hoedanigheid van federaal ambtenaar, maar heeft de provincie zo goed als geen aanknopingspunten. We proberen wel krachtig in te zetten op het ontwikkelen van een eigen verkeerseducatief aanbod, waarnaar ik daarstraks ook al verwezen heb. De dodehoekkoffer, de zichtbaarheidskoffer, de fietskoffer die ter beschikking is gesteld van de Oost-Vlaamse fietszones, fietspolitiezones.

Wat de samenwerking met particuliere organisaties betreft, daar hebben wij in het verleden nooit geen ervaring mee gehad, we hebben dat nooit gedaan. Ik heb aan de dienst mobiliteit gevraagd om eens een onderzoek te verrichten naar de werking van de organisatie waarnaar u verwees en naar de mogelijkheden die er zijn. In het verleden hebben we altijd gewerkt via samenwerkingsovereenkomsten, waarbij we duidelijk omschreven wat wij van een organisatie verwachten en zij voeren dat dan voor ons uit. Voor dat uitvoeren kan er een bedrag ter beschikking worden gesteld. Het gewoon subsidiëren van organisaties, hebben we in het verleden nooit gedaan. Daar waar we nu ook geen expliciete middelen in voorzien. Zoals ik al zei, ik heb het voorgelegd aan de dienst Mobiliteit om daar eens een uitgewerkt standpunt rond te ontwikkelen. Ik zal u daar dan schriftelijk een antwoord op bezorgen de komende weken.

Tot slot de korte vraag van collega Heyerick over het lange fietspad.

In de begroting worden er effectief twee projecten ingeschreven die passen in de realisatie van dit lange afstandsfietspad langs de spoorweg Gent-Kortrijk om een stuk ter hoogte van de Gampelaredreef – sla me dood, ik weet het niet zijn – het is in Deinze en een stuk op het grondgebied van Machelen aan de Leie denk ik, tot aan de grens met Waregem. Dus een stuk van deze fietsroute wordt alleszins gerealiseerd volgend jaar, waarschijnlijk nog niet volledig, maar een gedeelte. Wellicht komt dan het tweede gedeelte in 2010 aan de beurt. Ik wil er toch ook op wijzen dat dit een fietsroute is die niet op het BFF (bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk) ligt. Dat betekent dat wij eigenlijk 100% de kosten zelf dragen. Terwijl op het BFF voor de lange afstandsfietsroutes, wij normaal gezien slechts 60% van de kostprijs moeten dragen. Omdat we overtuigd zijn van het belang van dit project, dat het ook een heel mooie fietsroute zou kunnen zijn, willen we daar toch het volgend jaar al een eerste aanzet toe geven. De volledige realisatie zal voor iets later zijn.

De heer voorzitter

Dank u, Mijnheer Hertog. Vraagt nog iemand het woord? Mijnheer Beke, u hebt het woord.

DEBATTEN

De heer Beke

Dank u, Voorzitter. Nog even, want het is misschien wat tussen de mazen van het net gevallen. Gedeputeerde, de veiligheid langs de bestaande fietsroutes, wie is daarvoor verantwoordelijk? Wellicht zijn dat de gemeenten. Als dat niet gebeurt, kunnen wij op de een of andere manier toch een oog in het zeil houden of eventueel optreden?

De heer Veys

Een zeer korte vraag. Ik ben daarnet tussengekomen over die 40 000 EUR. Kunt u even toelichten in welke richting ik dat moet zien? Die ondersteuning gaat van 25 000 EUR, naar 40 000 EUR. Waar zal daar de financiële klemtoon liggen bij het trage wegenbeleid?

De heer gedeputeerde Hertog

Inderdaad, Mijnheer Beke, het was door de mazen van het net geglipt. Wat de veiligheid en het onderhoud betreft van de gewone gemeentelijke fietspaden, dat is nogal evident. Ook de lange afstandsfietspaden leggen wij aan en dragen wij over aan de gemeenten. De veiligheid en het onderhoud van die fietspaden valt volledig te hunne laste en is ook hun bevoegdheid. Het is misschien geen slecht idee, ik vind het te overwegen waard, maar dan moeten we eens nakijken dat we ook een vorm van controle invoeren. Want het is een ding dat we ze gratis overdragen, het is een ander ding dat wij in de overdrachtsakte met de gemeente ook een aantal zaken opnemen waarbij er kan gecontroleerd worden of het onderhoud wel op een correcte manier gebeurt. Zo neen, dat wij daar ook enige inspraak in hebben. Gewoon de overdracht zonder dat er eigenlijk naar gekeken wordt of ze het wel goed doen, is misschien te gemakkelijk, ik kan mijnheer Beke daarin volgen.

Mijnheer Veys, een stijging van dat bedrag zal onder meer gaan naar het uitwerken van het vademecum trage wegenbeleid dat wij willen opstellen in samenwerking met de VVP, maar ook in samenwerking met onze regionale landschappen, de Landelijke Gilden, vzw Trage Wegen en dergelijke meer. Ook de verspreiding van dat vademecum, waarbij een leidraad wordt gegeven van hoe men dat het best aanpakt, ook wat de wettelijke voorzieningen zijn rond trage wegenbeleid. Er wordt ook aan gedacht om gemeenten als incentive te ondersteunen wanneer zij een echt netwerk van trage wegen hebben uitgewerkt op hun grondgebied. De paaltjes met het logo 'trage wegen' met de naam daarop, zouden ter beschikking kunnen gesteld worden door de provincie. De volledige investering, het uitwerken van hun netwerk van het trage wegenbeleid, zou dan voor de gemeente zijn. De paaltjes en dergelijke zouden door de provincie kunnen geleverd worden.

De heer voorzitter

Ik stel voor om vandaag te stoppen. We hebben 35 punten behandeld, we zijn door de helft, het is 18.05 uur, ik verontschuldig mijnheer De Loor en de gedeputeerde Dauwe, die een toespraak hield voor het parlement.

Morgen komen nog 5 punten aan bod over energie en patrimonium om 14 uur.
De zitting is gesloten.

EINDE VAN DE ZITTING